

ДС СМИТХ АД Скопје

**Финансиски извештаи
за годината што завршува
на 31 декември 2019 и
Извештај на независните ревизори**

СОДРЖИНА

	Страна
Извештај на независните ревизори	1 - 2
Извештај за сеопфатната добивка	3
Извештај за финансиската состојба	4
Извештај за промени во главнината	5
Извештај за паричните текови	6
Белешки кон финансиските извештаи	7 – 37
Прилог 1 - Годишен извештај	
Прилог 2 - Годишна сметка	

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО РАКОВОДСТВОТО И АКЦИОНЕРИТЕ НА ДС СМИТХ АД СКОПЈЕ

Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи (страна 3 - 37) на ДС СМИТХ АД Скопје (во понатамошниот текст "Друштвото"), кои се состојат од извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2019 година, извештај за сеопфатната добивка, извештај за промените во главнината и извештај за паричните текови за годината што тогаш завршува и преглед на значајните сметководствени политики и останати објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Северна Македонија и интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за подготвување на финансиските извештаи кои не содржат материјално погрешно прикажување, без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и стандардите за ревизија кои се во примена во Република Северна Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека финансиските извештаи не содржат материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од значајно погрешно прикажување во финансиските извештаи, настанато како резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел дизајнирање на ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не и со цел на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази кои ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење со резерва.

Основи за мислење со резерва

Како што е наведено во Белешка 15 кон придружните финансиски извештаи, на 31 декември 2019 година Друштвото има недвижности, постројки и опрема во вкупен износ од 453,334 илјади денари. Овие средства вклучуваат земјиште и градежни објекти со нето сегашна вредност од 19,679 илјади денари, односно 53,535 илјади денари за кои Друштвото има само право на користење и не поседува документација за сопственост. Дополнително, градежните објекти на Друштвото во износ од 133,877 илјади денари и опремата во износ од 245,616 илјади денари вклучуваат средства од погонот за производство на хартија и хартиена амбалажа со нето сметководствена вредност од 41,193 илјади денари и 46,264 илјади денари, соодветно, кои се надвор од употреба. Друштвото не изврши тест на обезвреднување на градежните објекти и опремата заклучно со 31 декември 2019 година во согласност со МСС 36 „Обезвреднување на средства“. Врз основа на расположливата документација, ние не бевме во состојба да се увериме во потенцијалните ефекти врз вреднувањето на недвижностите, постројките и опремата на 31 декември 2019 година, како и ефектот врз нето добивката за годината која тогаш завршува.

(продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО РАКОВОДСТВОТО И АКЦИОНЕРИТЕ НА ДС СМИТХ АД СКОПЈЕ (продолжение)

Основи за мислење со резерва (продолжение)

Понатаму, како што е обелоденето во Белешка 10 кон придружните финансиски извештаи, во текот на 2019 година Друштвото евидентирало трошоци за менаџерски услуги од поврзани субјекти во износ од 26,937 илјади денари. Овие трошоци содржат износ од 13,755 илјади денари за трошоци кои настанале во текот на 2018 и 2019 година, за коишто Друштвото добило документација во тековната година. Врз основа на расположливата документација, ние не бевме во можност да ги утврдиме ефектите на акумулираната загуба и обврските на 1 јануари 2019 година, како и на нето добивката за годината што завршува на 31 декември 2019 година.

Мислење со резерва

Според наше мислење, освен за ефектите на прашањата наведени во основата за мислење со резерва, финансиските извештаи ја прикажуваат реално и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на ДС СМИТХ АД Скопје на ден 31 декември 2019 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш завршува во согласност со сметководствената регулатива која се применува во Република Северна Македонија.

Обрнување внимание

Обрнуваме внимание на следниве прашања:

- а) Акумулираната загуба на Друштвото на 31 декември 2019 година изнесува 165,366 илјади денари. Способноста на Друштвото да продолжи да работи врз основа на принципот на континуитет зависи од добивањето на континуирана финансиска поддршка од страна на Матичната компанија. Матичната компанија во Писмо за поддршка се обврза да обезбеди финансиска поддршка на Друштвото во период од 12 месеци од датумот на извештајот за финансиската состојба.
- б) Како што е обелоденето во Белешка 5 кон финансиските извештаи, одобрените неревидирани финансиски извештаи и годишна сметка за 2019 година од страна на раководството на Друштвото биле поднесени во Централниот Регистар на Република Северна Македонија на 18 март 2020 година. Меѓутоа, врз основа на наодите и предложените корекции од страна на ревизорот, а во согласност со прописите, приложените финансиски извештаи и годишната сметка се коригирани за ефектите идентификувани во текот на ревизијата. Коригираните финансиски извештаи и годишна сметка на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2019 година се дополнително усвоени од страна на раководството на Друштвото и се поднесени во Централниот Регистар на Република Северна Македонија на 27 август 2020 година.

Нашето мислење не е модификувано во однос на овие прашања.

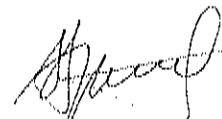
Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е одговорно за изготвување на годишниот извештај (прилог 1 кон финансиските извештаи) и годишната сметка (прилог 2 кон финансиските извештаи) во согласност со Законот за трговски друштва и истите беа прифатени и одобрени од раководството, а кои Друштвото е во обврска да ги поднесе до Централниот регистар на Република Северна Македонија. Наша одговорност е да издадеме мислење во врска со конзистентноста на годишниот извештај со годишната сметка и финансиски извештаи на Друштвото. Ние ги извршивме нашите постапки во согласност со Законот за ревизија и Меѓународниот стандард за ревизија 720 – Одговорности на ревизорот во врска со други информации во документи кои содржат ревидирани финансиски извештаи, кој е во примена во Република Северна Македонија. Според наше мислење историските финансиски информации обелоденети во годишниот извештај се конзистентни со годишната сметка и приложените ревидирани финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2019 година.

Дилоит ДОО Скопје

Лидија Нануш
Овластен ревизор
Директор

Александар Аризанов
Овластен ревизор

Скопје
27 август 2020 година

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНАТА ДОБИВКА
Година што завршува на 31 декември 2019
(Во илјади денари)

	<u>Белешки</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Приходи од продажба	6	849.629	724.317
Останати приходи	7	12.529	8.811
Вкупно оперативни приходи		862.158	733.128
Промена во залихите на готови производи и производство во тек		(3.383)	186
Потрошени материјали и сировини	8	(557.736)	(527.401)
Трошоци за вработените	9	(85.426)	(85.401)
Трошоци за амортизација	14, 15	(27.922)	(24.174)
Останати трошоци	10	(152.971)	(129.545)
Вкупно оперативни трошоци		(827.438)	(766.335)
Добивка / (Загуба) од работење		34.720	(33.207)
Финансиски приходи		287	350
Финансиски расходи		(11.259)	(11.099)
Финансиски расходи, нето	11	(10.972)	(10.749)
Добивка / (Загуба) пред оданочување		23.748	(43.956)
Данок на добивка	12	(3.862)	-
Нето добивка / (загуба) за годината		19.886	(43.956)
Останата сеопфатна добивка по оданочување		-	-
Вкупна сеопфатна добивка / (загуба) за годината		19.886	(43.956)
Добивка / (Загуба) расположлива за:			
Сопствениците на обични акции на Друштвото		19.886	(43.956)
Заработувачка / (Загуба) по акција:	13		
Основна заработувачка по акција (во Денари)		71.23	(157.55)
Разводната заработувачка по акција (во Денари)		71.23	(157.55)

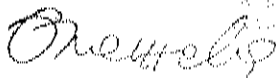
Белешките кон финансиските извештаи
 претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

Неревидираните финансиски извештаи беа одобрени за издавање од Управниот одбор на Друштвото на 18 март 2020.

Приложените финансиски извештаи се коригирани за ефектите идентификувани во текот на ревизијата и се дополнително усвоени од страна на раководството на Друштвото и поднесени во Централниот Регистар на Република Северна Македонија (Белешка 5).

Одобрено од:

Олгица Блажева
 Генерален директор

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА
Година што завршува на 31 декември 2019
(Во илјади денари)

	<u>Белешки</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Нематеријални средства	14	-	209
Недвижности, постројки и опрема	15	453,334	483,672
Вложувања во недвижности	15	27,305	-
Останати нетековни средства		308	308
		<u>480,947</u>	<u>484,189</u>
Тековни средства			
Залихи	16	100,434	146,954
Побарувања од купувачи	17	226,398	214,682
Останати побарувања	18	66,868	57,886
Пари и парични еквиваленти	19	17,006	17,780
		<u>410,706</u>	<u>437,302</u>
ВКУПНИ СРЕДСТВА		<u>891,653</u>	<u>921,491</u>
ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ			
Главнина			
Уплатен капитал	20	432,450	432,450
Законски резерви		15,344	15,344
Акумулирана загуба		<u>(165,366)</u>	<u>(185,252)</u>
		282,428	262,542
Нетековни обврски			
Обврски по долгорочни кредити	24	234,383	234,419
Долгорочни обврски за лизинг	25	3,634	5,467
Резервации за отпремнини	21	3,858	5,061
		<u>241,875</u>	<u>244,947</u>
Тековни обврски			
Обврски кон добавувачи	22	317,016	375,866
Останати обврски	23	50,334	38,136
		<u>367,350</u>	<u>414,002</u>
ВКУПНО ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ		<u>891,653</u>	<u>921,491</u>

Белешките кон финансиските извештаи
 претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА
Година што завршува на 31 декември 2019
(Во илјади денари)

	<u>Акционерски капитал</u>	<u>Законски резерви</u>	<u>Акумулирана загуба</u>	<u>Вкупно</u>
Состојба на 1 јануари 2018	432,450	15,344	(141,296)	306,498
Загуба за годината	-	-	(43,956)	(43,956)
Останата сеопфатна добивка за годината	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018	<u>432,450</u>	<u>15,344</u>	<u>(185,252)</u>	<u>262,542</u>
Состојба на 1 јануари 2019	432,450	15,344	(185,252)	262,542
Добивка за годината	-	-	19,886	19,886
Останата сеопфатна добивка за годината	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019	<u>432,450</u>	<u>15,344</u>	<u>(165,366)</u>	<u>282,428</u>

Белешките кон финансиските извештаи
 претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
Година што завршува на 31 декември 2019
(Во илјади денари)

	<u>Белешки</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Парични текови од оперативни активности			
Добивка/(Загуба) пред оданочување		23,748	(43,956)
Коригирана за:			
Амортизација		27,922	24,174
Исправка на вредноста на побарувањата		10,327	7,566
Кусоци на залихи, нето		647	-
Неотпишана вредност на продадени средства		179	1,919
Капитална загуба на продадени средства		57	10,218
Отпис на обврски		(1,191)	-
Резервирања за вработените		798	1,684
Останати корекции		-	(916)
Расходи за камати		9,510	9,510
Приходи од камати		-	(1)
Оперативна добивка пред промени во обртниот капитал		<u>71,997</u>	<u>10,198</u>
Намалување/(Зголемување) на залихите		45,873	(73,998)
(Зголемување)/Намалување на побарувањата од купувачите и останатите побарувања		(34,308)	8,503
(Намалување)/Зголемување на обврските кон добавувачи и останатите обврски		<u>(58,841)</u>	<u>195,334</u>
		24,721	140,037
Приливи по камати		-	1
Платен данок на добивка		(579)	(3,601)
Нето парични текови генерирани од оперативни активности		<u>24,142</u>	<u>136,437</u>
Парични текови од инвестициони активности			
Набавка на недвижности, постројки и опрема		(24,916)	(130,041)
Продажба на недвижности, постројки и опрема		-	1,102
Нето парични текови користени за инвестициони активности		<u>(24,916)</u>	<u>(128,939)</u>
Нето (намалување)/зголемување на пари и парични еквиваленти		<u>(774)</u>	<u>7,498</u>
Пари и парични еквиваленти на почетокот од годината		<u>17,780</u>	<u>10,282</u>
Пари и парични еквиваленти на крајот од годината	19	<u>17,006</u>	<u>17,780</u>

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

ДС СМИТХ АД Скопје (во понатамошниот текст "Друштвото") е акционерско друштво регистрирано во Република Северна Македонија, со седиште на улица "1632" бр. 1 Гази Баба, Скопје. Основна дејност на Друштвото е производство на хартија и амбалажа.

Во текот на 2015 година, Групацијата DS Smith изврши превземање на Групацијата Дуропацк, поради што Собранието на акционери на Друштвото на 15 октомври 2015 година донесе одлука за промена на називот на Друштвото од ДУРОПАЦК АД Скопје во ДС СМИТХ АД Скопје. Според уписот на промена во Централниот регистер на Република Северна Македонија од 27 октомври 2015 година целосниот назив на Друштвото е Друштво за производство на хартија и амбалажа ДС СМИТХ АД Скопје.

Заклучно со 31 декември 2019 година, мнозински акционер на Друштвото е DS Smith Packaging South East GmbH Австрија кој има 81.31% сопственост над Друштвото.

На 31 декември 2019 година Друштвото има 132 вработени (2018: 133 вработени).

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

2.1 Основи за подготовка и презентација на финансиските извештаи

Во согласност со одредбите на Законот за трговски друштва ("Службен весник" бр.28/04, 84/05, 71/06, 25/07, 87/08, 17/09, 23/09, 42/10, 48/10, 8/11, 21/11, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 13/14, 41/14, 138/14 88/15, 192/15, 6/16, 30/16, 61/16, 64/18, 120/18, 195/2018, 225/2018 и 239/2018) правните лица во Република Северна Македонија имаат обврска да водат сметководство и да подготвуваат финансиски извештаи во согласност со усвоените меѓународни стандарди за финансиско известување објавени во Службен весник на Република Северна Македонија.

На 29 декември 2009 година, донесен е нов Правилник за водење сметководство ("Службен весник" 159/09, 164/10 и 107/11) во кој се објавени Меѓународните сметководствени стандарди (МСС), Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), заедно со толкувањата на Постојниот комитет за толкување (ПКТ) и толкувањата на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ), утврдени и издадени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС) заклучно со 1 јануари 2009 година. Овој правилник се применува од 1 јануари 2010 година.

Меѓутоа, до датумот на составување на придружните финансиски извештаи не се преведени и објавени сите измени и дополнувања на МСС/МСФИ и толкувањата на КТМФИ кои стапиле на сила за годишните периоди кои започнуваат на 1 јануари 2009 година. Притоа, придружните финансиски извештаи на Друштвото се прикажани во согласност со билансните шеми објавени во Правилникот за формата и содржината на годишната сметка ("Службен весник" бр. 60/14), чиј сѐт на финансиски извештаи отстапува од оние дефинирани во МСС 1 – Презентирање на финансиските извештаи и во поединечни делови отстапува од начинот на презентација на одредени билансни позиции предвидени со наведениот стандард. Објавените стандарди и толкувања кои на сила во тековниот период, а кои сѐ уште не се официјално преведени и усвоени, како и објавените стандарди и толкувања кои сѐ уште не се во примена се обелоденети во белешките 2.2 и 2.3.

Во врска со погоре наведеното, а имајќи ги во предвид потенцијално материјалните значајни ефекти од разликите помеѓу сметководствените прописи на Република Северна Македонија и МСФИ/МСС, кои можат да имаат влијание на реалноста и објективноста на финансиските извештаи на Друштвото, придружните финансиски извештаи не можат да се сметаат за финансиски извештаи подготвени во согласност со МСФИ и МСС.

Финансиските извештаи се составени во согласност со принципот на набавна вредност, освен ако не е поинаку наведено во сметководствените политики кои се дадени во натамошниот текст. Во составувањето на овие финансиски извештаи Друштвото ги применува сметководствените политики наведени во белешката 3.

Износите содржани во финансиските извештаи на Друштвото се прикажани во илјади македонски денари. Денарот претставува официјална валута на известување во Република Северна Македонија.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ (продолжение)

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои сè уште не се усвоени во Република Северна Македонија

На денот на издавањето на овие финансиски извештаи, подолу наведените стандарди и измени на веќе постојните стандарди беа издадени од страна на Одборот за меѓународни сметководствени стандарди, како и нови толкувања објавени од страна на Комисијата за толкувања за меѓународно финансиско известување, но истите не се официјално усвоени во Република Северна Македонија.

- Измени на МСФИ 7 "Финансиски инструменти: Обелоденувања" – Измени со кои се подобруваат обелоденувањата на објективната вредност и ризикот на ликвидност (ревидиран во март 2009, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2009 година);
- Измени на МСФИ 1 "Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување" – Дополнителни исклучоци за ентитети кои прв пат ги применуваат МСФИ. Измените се однесуваат на средствата во индустријата за нафта и гас и утврдување дали договорите содржат лизинг (ревидиран во јули 2009, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2010 година);
- Измени и дополнувања на различни стандарди и толкувања како резултат на Проектот за годишно квалитативно подобрување на МСФИ објавен на 16 април 2009 година (МСФИ 5, МСФИ 8, МСС 1, МСС 7, МСС 17, МСС 36, МСС 39, КТМФИ 16) – првенствено со намера да се отстранат неусогласеностите и појаснување на формулацијата во текстот (измените на стандардите се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2010 година, додека измените на КТМФИ за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година);
- Измени на МСС 38 "Нематеријални средства" (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година);
- Измени на МСФИ 2 "Плаќање врз основа на акции" – Измени како резултат на Проектот за годишно квалитативно подобрување на МСФИ (ревидиран во април 2009 година, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година) и измени кои се однесуваат на трансакции на групни готовински плаќања врз основа на акции (ревидиран во јуни 2009 година, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2010 година);
- Измени на КТМФИ 9 "Повторна проценка на вградените деривативи" (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година) и МСС 39 "Финансиски инструменти: Признавање и мерење" – Вградени деривативи (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 30 јуни 2009 година);
- КТМФИ 18 "Пренос на средства од купувачи" (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година);
- "Сеопфатна рамка за финансиско известување на 2010 година" што претставува измена на "Рамката за подготовка и прикажување на финансиските извештаи" (применлива за пренос на средства од купувачи примени на или по септември 2010 година);
- Дополнувања на МСФИ 1 "Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување" – Ограничен исклучок од споредбени обелоденувања пропишани во рамките на МСФИ 7 кај ентитети кои прв пат го применуваат МСФИ (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2010 година);
- Дополнувања на МСС 24 "Обелоденувања за поврзани страни" – Поедноставени барања за обелоденувања кај ентитети кои се под (значителна) контрола или влијание на владата и појаснување на дефиницијата за поврзани страни (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2011 година);
- Дополнувања на МСС 32 "Финансиски инструменти: презентирање" – Сметководство за правата на издавање на нови акции (применлив за годишните периоди на известување кои започнуваат на или по 1 февруари 2010 година);

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ (продолжение)

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои сè уште не се усвоени во Република Северна Македонија (продолжение)

- Дополнувања на различни стандарди и толкувања "Подобрувања на МСФИ (2010)" како резултат на Проектот за годишно квалитативно подобрување на МСФИ објавен на 6 мај 2010 година (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, МСС 1, МСС 27, МСС 34, КТМФИ 13) – првенствено со намера да се отстранат неусогласеностите и појаснување на формулацијата во текстот (поголем број од дополнувањата ќе бидат применливи за годишните периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2011 година);
- Дополнувања на КТМФИ 14 "МСС 19 – Ограничување на дефинираните примања, минималните барања за финансирање и нивната интеракција" Авансна уплата на минимални средства потребни за финансирање (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2011 година);
- КТМФИ 19 "Подмирување на финансиски обврски со инструменти на главнината" (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2010 година);
- Дополнувања на МСФИ 1 "Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување" – Висока хиперинфлација и отстранување на фиксни датуми за ентитети кои прв пат го применуваат МСФИ (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2011 година);
- Дополнувања на МСФИ 7 "Финансиски инструменти: Обелоденувања" – Пренос на финансиски средства (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2011 година);
- Дополнувања на МСС 12 "Даноци на добивка" – Одложен данок: поврат на средствата кои се наоѓаат во основата (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2012 година);
- МСФИ 10 "Консолидирани финансиски извештаи" (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСФИ 11 "Заеднички аранжмани" (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСФИ 12 "Обелоденувања на вложувања во други правни лица" (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСФИ 13 "Мерење на објективната вредност" (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСС 27 (ревидиран во 2011) "Поединечни финансиски извештаи" (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСС 28 (ревидиран во 2011) "Вложувања во придружени правни лица и заеднички вложувања" (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСФИ 1 "Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување" – Државни кредити (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСФИ 7 "Финансиски инструменти: Обелоденувања" – Порамнување на финансиски средства и финансиски обврски (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСФИ 10, МСФИ 11 и МСФИ 12 "Консолидирани финансиски извештаи, Заеднички аранжмани и Обелоденувања на вложувања во други правни лица: Упатство за преодна примена" (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ (продолжение)

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои сè уште не се усвоени во Република Северна Македонија (продолжение)

- Дополнувања на МСС 1 "Презентација на финансиски извештаи" - Презентација на ставки од Останата сеопфатна добивка (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2012 година);
- Дополнувања на МСС 19 "Користи за вработените" – Подобрување на сметководството за користи по престанување на работниот однос (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на различни стандарди „Подобрувања на МСФИ (циклас 2009-2011) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 1, МСС 1, МСС 16, МСС 32 и МСС 34) главно поврзано со елиминација на неконзистентности и термилошки објаснувања (промените се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- КТМФИ 20 "Трошоци за отквивка во фазата на производство на површински рудници" (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСФИ 10 "Консолидирани финансиски извештаи", МСФИ 12 "Обелоденувања на вложувања во други правни лица" и МСС 27 "Поединечни финансиски извештаи" – Вложувачки правни лица (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2014 година);
- Дополнувања на МСС 32 "Финансиски инструменти: Презентирање" – Пребивање на финансиски средства и финансиски обврски (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2014 година);
- Дополнувања на МСС 36 "Обезвреднување на средствата" – Обелоденувања за надоместувачка вредност за нефинансиски средства (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2014 година);
- Дополнувања на МСС 39 "Финансиски инструменти: Признавање и мерење" - Замена на деривативи и продолжување на сметководството за хедџинг трансакции (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2014 година);
- КТМФИ 21 "Давачки" (толкување применливо за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2014 година);
- Дополнувања на МСС 19 "Користи за вработените" – Планови за дефинирани користи: Придонеси за вработените (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2014 година);
- Дополнувања на различни стандарди "Подобрувања на МСФИ (циклас 2010-2012) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 2, МСФИ 3, МСФИ 8, МСФИ 13, МСС 16, МСС 24 и МСС 38) главно поврзано со елиминација на неконзистентности и термилошки објаснувања (промените се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2014 година);
- Дополнувања на различни стандарди „Подобрувања на МСФИ (циклас 2011-2013) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 13 и МСС 40) главно поврзано со елиминација на неконзистентности и термилошки објаснувања (промените се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2014 година);
- МСФИ 14 "Одложени сметки согласно законската регулатива" (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ (продолжение)

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои сè уште не се усвоени во Република Северна Македонија (продолжение)

- Дополнувања на МСФИ 10 "Консолидирани финансиски извештаи", МСФИ 12 "Обелоденувања на вложувања во други правни лица" и МСС 28 "Учества во придружени правни субјекти и заеднички вложувања" (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСФИ 11 "Заеднички аранжмани" – Сметководство за стекнати удели во заеднички операции (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСС 1 "Презентација на финансиски извештаи" – Иницијатива за обелоденување (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСС 16 "Недвижности, постројки и опрема" и МСС 38 "Нематеријални средства" – Појаснување на прифатливите методи за пресметка на амортизација (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на и по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСС 16 "Недвижности, постројки и опрема" и МСС 41 "Земјоделство" – Земјоделство: плодородни стебла (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСС 27 "Поединечни финансиски извештаи" – Метод на главнина во поединечни финансиски извештаи (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на различни стандарди „Подобрувања на МСФИ (циклас 2012-2014) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 5, МСФИ 7, МСС 19 и МСС 34) главно поврзано со елиминација на неконзистентности и термилошки објаснувања (промените сè применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Измени на МСС 7 "Извештај за паричните текови" – Иницијатива за обелоденување (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2017 година);
- Измени на МСС 12 "Даноци на добивка" – Признавање на одложени даночни средства за нереализирани загуби (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2017 година);
- Дополнувања на МСФИ 12 заради "Подобрувања на МСФИ (циклас 2014-2016) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 12 и МСС 28) главно поврзано со елиминација на неусогласеностите и термилошки објаснувања (промените на МСФИ 12 сè применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2017 година);
- МСФИ 9 "Финансиски инструменти" (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година);
- МСФИ 15 "Приходи од договори со купувачи" (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година);
- Измени на МСФИ 2 "Плаќање врз основа на акции" – Класификација и мерење на трансакции (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година);

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ (продолжение)

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои сè уште не се усвоени во Република Северна Македонија (продолжение)

- Измени на МСФИ 4 "Договори за осигурување" – Со примена на МСФИ 9 "Финансиски инструменти" и МСФИ 4 "Договори за осигурување" (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година или кога МСФИ 9 "Финансиски инструменти" се применува за прв пат);
- Измени на МСС 40 "Вложувања во недвижности" – Пренос на вложувања во недвижности (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година);
- Дополнувања на МСФИ 1 и МСС 28 заради "Подобрувања на МСФИ (циклас 2014-2016) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 12 и МСС 28) главно поврзано со елиминација на неусогласеностите и термилошки објаснувања (промените на МСФИ 1 и МСС 28 ќе бидат применливи за годишните периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година);
- КТМФИ 22 "Трансакции во странска валута и напредни разгледувања" (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година);
- МСФИ 16 "Наеми" (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2019 година);
- Измени на МСФИ 9 "Финансиски инструменти" – Претплати со негативна компензација (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2019 година);
- Измени на МСС 19 "Користи за вработените" – Измени на планот, скратување или исплаќање" (применливи за периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2019 година);
- Измени на МСС 28 "Вложувања во придружени правни лица и заеднички вложувања" – Долгорочни вложувања во придружени правни лица и заеднички вложувања (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2019 година);
- Дополнувања на различни стандарди и толкувања "Подобрувања на МСФИ (циклас 2015 - 2017)" како резултат на проектот за годишни подобрувања на МСФИ (МСФИ 3, МСФИ 11, МСС 12 и МСС 23) – главно поврзано со елиминација на неусогласеностите и термилошки објаснувања (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2019 година);
- КТМФИ 23 "Неизвесност околу третманите на данокот на добивка" (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или после 1 јануари 2019 година).

2.3 Нови или изменети стандарди кои сè уште не се усвоени

На денот на издавањето на овие финансиски извештаи беа објавени следните нови или изменети стандарди и нови толкувања кои сè уште не се ефективни:

- МСФИ 17 "Договори за осигурување" (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2021 година);
- Измени на МСФИ 3 "Деловни комбинации" – Дефиниција на деловното работење (применливи за деловни комбинации за кои датумот на спојување е на или после почетокот на првиот годишен известувачки период кој започнува на или по 1 јануари 2020 и за аквизиција на средства која се случува на или после почетокот на тој период);
- Измени на МСФИ 10 "Консолидирани финансиски извештаи" и МСС 28 "Учества во придружени правни субјекти и заеднички вложувања" – Продажба или доделување на средства помеѓу инвеститорот и неговиот придружен субјект или заедничко вложување и понатамошни дополнувања (почетниот датум на примена е одложен на неопределено време се додека проектот за истражување на методот на главнина не биде завршен);

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ (продолжение)

2.3 Нови или изменети стандарди кои сè уште не се усвоени

- Измени на Препораките за Сеопфатна рамка на МСФИ стандарди (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или после 1 јануари 2020 година);
- Измени на МСС 1 “Презентирање на финансиски извештаи” и МСС 8 “Сметководствени политики, промени на сметководствени проценки и грешки” – Дефиниција на материјалност (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2020);
- Измени на МСФИ 9 „Финансиски инструменти“, МСС 39 „Финансиски инструменти: Признавање и мерење“ и МСФИ 7 „Финансиски инструменти: Обелоденувања“ – Реформа за референца за каматни стапки (применливо за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2020);
- Измени на МСС 1 „Подготовка на финансиски извештаи“ – Класификација на обврските како тековни или нетековни (применливо за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2022).

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

3.1 Приходи од продажба

Приходите од продажба на производи се признаваат кога значајните ризици и наградите од сопственоста над производите се пренесени на купувачот. Пренесувањето на ризиците и наградите од сопственоста зависат од индивидуалните услови на продажба. За најзначајниот дел од продажбите, преносот на ризиците наградите од сопственоста се случува при утоварот кај превозникот. Приходите се евидентирани со примена на принципот на фактичност на настаните, односно се евидентираат во моментот на нивното настанување. Приходите се мерат според објективната вредност на примениот надомест или побарување, намалена за трговски полустии, количински рабати, враќањата на производите и вкалкуираниот ДДВ.

3.2 Трошоци за позајмување

Сите трошоци настанати во врска со обврските по примените кредити се прикажани како трошок во периодот во кој се настанати.

3.3 Износи искажани во странска валута

Трансакциите настанати во странска валута се искажуваат во денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Северна Македонија кои важат на денот на трансакцијата. Нето позитивните или негативните курсни разлики се вклучени во добивката или загубата во периодот кога настанале. Средствата и обврските во странска валута се искажуваат во денари со примена на официјалните курсеви кои важат на крајот на периодот на известување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

3.4 Оданочување

Тековен данок на добивка

Данокот на добивка се пресметува и плаќа согласно одредбите на Законот за данок на добивка. Плаќањето на месечниот данок се врши аконтативно, утврдено од страна на даночните органи. Крајниот данок по стапка од 10% се пресметува на утврдената добивка од извештајот за сеопфатна добивка, коригирана за одредени даночно непризнаени расходи, односно даночни ослободувања, согласно законските одредби.

Во согласност со даночната регулатива на Република Северна Македонија, даночните загуби од претходните три години може да се користат за намалување на тековната обврска за данок на добивка. Исто така, даночната загуба од тековната година може да се употреби за намалување или елиминирање на даночната обврска во наредните три години.

Даночните обврски се сметаат како конечни со настанување на пораниот од следните датуми:

- истекот на десет години сметајќи од годината во која настанала обврската за данок; и
- моментот кога е извршена целосна даночна контрола од страна на даночните власти.

Одложен данок

Одложен данок на добивка се утврдува со примена на методот на обврски во извештајот за финансиската состојба за сите времни разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност во финансиските извештаи. Стапката на данок на добивка на крајот на периодот на известување се употребува за утврдување на одложените даночни средства и обврски.

Одложените даночни обврски се признаваат за сите оданочиви времни разлики. Одложени даночни средства се признаваат за одбитните времни разлики и ефектите од даночните загуби се пренесуваат во обем во којшто постои веројатност дека ќе се оствари оданочива добивка со цел да се овозможи одбитните времни разлики и пренесените даночни загуби да бидат искористени.

Одложените даночни средства и обврски се мерат по даночни стапки кои се очекува да бидат применети во периодот кога средството е реализирано или обврската е платена, врз основа на даночни стапки (и даночен закон) кој е во примена на крајот на периодот на известување. Друштвото не пресметва одложен данок на добивка во овие финансиски извештаи.

Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат во износ намален за данокот на додадена вредност, освен:

- Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместлив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно;
- Побарувања и обврските кои се искажани со вклучен износ на данок на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните власти се вклучува како дел од побарувањата или обврските во извештајот за финансиската состојба.

3.5 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентираат по набавната вредност намалена за акумулираната амортизација, и акумулираната загуба поради обезвреднување, доколку постои. Набавната вредност ги вклучува фактурната вредност, увозните царински трошоци и неповратни даноци, како и сите други трошоци кои директно можат да се припишат на доведувањето на средството во работна состојба за неговата наменета употреба. Трошоците за редовно одржување и поправки на опремата се евидентираат во добивката или загубата во моментот на нивното настанување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.5 Недвижности, постројки и опрема (продолжение)

Амортизацијата се пресметува на набавната вредност на средството, земајќи го во предвид проценетиот век на користење, со употреба на праволиниска метода. Проценетиот корисен век на средството и применетиот метод на амортизација се прегледуваат на крајот на секоја година, и притоа ефектите од евентуалните промени се имплементираат при идните пресметки на амортизацијата. Амортизацијата и депрецијацијата се пресметуваат на праволиниска основа по пропишани стапки со цел набавната вредност на недвижностите, опремата и нематеријалните средства да се алоцира во текот на нивниот проценет корисен век.

Применетите годишни стапки за амортизација се следните:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Градежни објекти	2.5% - 5%	2.5% - 5%
Погонска опрема	3% - 10%	3% - 10%
Мебел, компјутери и канцелариска опрема	20% - 25%	20% - 25%
Моторни возила	25%	25%

Добивките или загубите кои произлегуваат од отуѓувањето или повлекувањето од употреба на недвижностите, постројките и опремата се определуваат како разлика меѓу приливите од отуѓувањето и сметководствената вредност на средството и истите се признаваат како приходи или расходи во извештајот за сеопфатна добивка.

3.6 Вложувања во недвижности

Вложувањата во недвижности почетно се мерат според нивната набавна вредност, вклучувајќи ги и трансакциските трошоци. По почетното признавање вложувањата во недвижности се мерат според набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и за акумулирана загуба поради обезвреднување. Сметководствената вредност на вложувањето во недвижности го вклучува трошокот на заменетиот дел на постоечкото вложување во недвижности во моментот кога е настанат трошокот, доколку критериумите за признавање се исполнети а ги исклучува трошоците за секојдневното сервисирање на таквата недвижност.

Вложувањата во недвижности се депривираат кога ќе се отуѓи или кога перманентно ќе се повлече од употреба и нема да се очекуваат идни економски користи од неговото отуѓување. Добивките или загубите од депривирањето се признаваат во добивката или загубата во периодот кога настанало депривирањето.

Преноси кон вложувања во недвижности се вршат кога, и само кога, постои промена во нивната употреба, докажана по пат на завршување на користењето на недвижноста од страна на сопственикот, започнување на оперативен наем на друга страна или завршување со изградбата или доградбата на недвижноста.

Амортизацијата на вложувањата во недвижности се пресметува според пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на употреба на недвижноста кој изнесува 40 години.

3.7 Нематеријални средства

Нематеријалните средства се евидентираат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загубите поради обезвреднување. На денот на извештајот за финансиска состојба нематеријалните средства се состојат од набавени компјутерски софтверски лиценци, кои се капитализирани врз основа на трошоците настанати при набавката и ставањето во употреба. Набавната вредност се амортизира во текот на проценетиот корисен век на софтверот, со годишна стапка на амортизација од 20%.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.8 Финансиски инструменти

Финансиските средства и финансиските обврски се признаваат во моментот кога Друштвото станува страна во договорните обврски по овој инструмент. Финансиските средства и финансиските обврски иницијално се евидентирани по објективната вредност.

3.8.1 Побарувања од купувачи

Побарувањата од купувачи се недеривативни финансиски средства со фиксни или однапред одредени плаќања со кои не се тргува на активен пазар. Побарувањата од купувачи (вклучувајќи ги побарувањата од купувачи и другите побарувања, сметки во банките и готовината) се прикажуваат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна стапка, намалени за загуба поради обезвреднување.

Сметководствената вредност на побарувањата од купувачите се намалува преку сметката за исправка на вредноста. Кога едно побарување се смета за ненаплатливо се отпишува во корист на сметката за исправка на вредноста. Последователните наплати на побарувањата претходно отпишани се евидентираат преку намалување на сметката за исправка на вредност. Промените во сметководствената вредност на сметката за исправка на вредност се признаваат во добивката и загубата за периодот.

Друштвото врши исправка на вредноста на побарувањата од купувачите секогаш кога постојат објективни докази дека побарувањата не можат да се наплатат. Исправката на вредност се евидентира во целост за сите побарувања кои на крајот на периодот на известување не биле наплатени подолго од 365 дена.

3.8.2 Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се состојат од готовина во благајна и пари во банки. За цели на извештајот за паричните текови, парите и паричните еквиваленти вклучуваат и орочени депозити во банки кои може брзо да се конвертираат во познат износ на пари и се подложни на незначителен ризик од промена на нивната вредност.

3.8.3 Обврски кон добавувачи и останати обврски

Обврските кон добавувачите и другите обврски се прикажуваат според објективната вредност плус трансакциони трошоци, при што по иницијалното признавање обврските последователно се водат по амортизирана набавна вредност со примена на методата на ефективна камата.

Метода на ефективна камата е метода на пресметување на амортизирана набавна вредност на финансиската обврска и на распределба на трошокот од камата во текот на релевантниот период. Ефективната каматна стапка е стапката која точно ги дисконтира очекуваните идни парични плаќања или примања во текот на очекуваниот животен век на инструментот или до негово сметководствената вредност на финансиската обврска, при иницијалното признавање.

3.8.4 Обврски по кредити

Долгорочните обврски по кредити почетно се признаваат според нивната објективна вредност намалена за трошоците на трансакција. Кредитите и позајмиците последователно се мерат според амортизираната набавна вредност со примена на методата на ефективна каматна стапка. Расходите по основ на камати се признаваат на основа на ефективен принос. Методата на ефективна каматна стапка е метода на пресметување на амортизираната набавна вредност на финансиската обврска и распределување на расходите по основ на камати во текот на периодот на кој се однесуваат. Ефективната каматна стапка е стапката која точно го дисконтира очекуваниот тек на идните парични плаќања во текот на очекуваниот век на финансиската обврска или, онаму каде што е применливо, пократок период.

Долгорочните обврски по кредити главно се состојат од кредити деноминирани во ЕУР кои се конвертирани во денари по средниот девизен курс на Народна банка на Република Северна Македонија на крајот на периодот на известување. Сите износи кои доспеваат за плаќање во период од 12 месеци од крајот на периодот на известување се класифицирани како тековни обврски, освен ако Друштвото нема безусловно право да го одложи подмирувањето на обврската.

БЕЛЕШКИ КОИ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.9 Залихи

Залихите се водат по пониската вредност од набавната и нето реализационата вредност. Потрошокот на залихите се евидентира според принципот прва-влезна прва-излезна ("ФИФО") и ги вклучува трошоците настанати за нивна набавка и останати трошоци кои настанале при доведување на залихите во нивната сегашна состојба и на сегашната локација.

Нето реализационата вредност претставува проценета продажна вредност намалена за проценетите трошоци за довршување и проценетите трошоци потребни да се изврши продажбата. Застарената залиха се обезвреднува по пат на исправка на вредноста до нето продажната вредност, врз основа на проценка на раководството за потенцијални обезвреднувања на залихите.

3.10 Резервирања

Резервирањата се признаваат кога Друштвото има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека Друштвото ќе биде обврзано да ја подмири обврската и кога износот на обврската со голема веројатност може да се предвиди.

Признаениот износ како резервирање претставува најдобрата проценка на издатокот неопходен за подмирување на сегашната обврска на датумот на извештајот за финансиска состојба, притоа земајќи ги во предвид сите ризици и неизвесности кои го опкружуваат износот на обврската.

3.11 Користи за вработените

Друштвото во нормалниот тек на работењето, во име на вработените, врши уплати на придонеси за пензиско, здравствено осигурување, вработување и персонален данок на доход, кои се пресметуваат на бруто плата.

Друштвото овие средства ги уплаќа во државните фондови - здравствен и пензиски, според законските стапки кои се во сила во текот на годината, а кои се пресметуваат на бруто плата. Трошокот за овие плаќања се признава во извештај за сеопфатна добивка во истиот период кога и трошокот за соодветната плата. Не постојат други пензиски шеми или пост-пензиски планови за бенефиции па соодветно на тоа не постојат и дополнителни обврски кои се однесуваат на пензии.

Друштвото има обврска за исплаќање отпремнина при пензионирање на вработените, во висина на двократен износ од просечно исплатена нето плата во Република Северна Македонија. Друштвото евидентира резервации за отпремнини за пензионирање со цел да ги алоцира таквите трошоци по периоди за коишто истите се однесуваат. Согласно МСС 19, отпремнините за пензионирање претставуваат дефинирани користи по исполнување на условите. Сметководствената вредност на обврските на Друштвото кои произлегуваат од овие користи за вработените се пресметуваат од страна на независен актуар на денот на извештајот за финансиска состојба. Состојбата на овие обврски на денот на извештајот за финансиска состојба ја претставува износот на дисконтираните плаќања што ќе се направат во иднина.

Друштвото, исто така, исплаќа јубилејни награди во зависност од годините на служба на работникот во износ од една до две просечни плати. Овие обврски се пресметани од страна на независни актуари со употреба на методата на проектирана кредитна единица.

3.12 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. На 31 декември 2019 година, матична компанија на Друштвото е DS Smith Packaging South East GmbH Австрија која поседува учество во капиталот на Друштвото од 81.31%. Поврзани субјекти на Друштвото се неговото матично друштво, крајната матична компанија и нејзините зависни друштва.

3.13 Наем

Наемите се однесуваат на наем на возила и опрема во производство. Овие наеми раководството ги признава како оперативни наеми. Трошоци за наеми се евидентираат во добивката и загубата за периодот во моментот кога тие трошоци се настанати, односно за периодот на наем на кој што се однесуваат.

3.14 Споредбени податоци

Заради посоодветно прикажување на тековната година одредени ставки од споредбените податоци се рекласифицирани. Овие рекласификации не резултираа со значајни промени во содржината и формата на финансиските информации презентирани во финансиските извештаи.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

4. КРИТИЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРЕТПОСТАВКИ И КЛУЧНИ ИЗВОРИ НА НЕСИГУРНОСТ ВО ПРОЦЕНКИТЕ

Во примената на сметководствените политики на Друштвото раководството треба да донесе одредени пресуди, проценки и претпоставки за сметководствената вредност на средствата и обврските кои не се лесно воочливи од другите извори. Проценките и придружните претпоставки се базирани на претходни искуства и други фактори кои се смета дека се релевантни. Реалните резултати можат да се разликуваат од овие проценки.

Подолу се наведени клучните претпоставки што се однесуваат на иднината и други извори на несигурност при вршење на проценките на датумот на извештајот за финансиската состојба, коишто ги зголемуваат ризиците за значајни корекции на сметководствената вредност на средствата и обврските во текот на наредната финансиска година.

4.1 Процент корисен век на опремата и нематеријалните средства

Раководството на Друштвото го одредува процентниот корисен век и соодветниот трошок за амортизација на материјалните и нематеријалните средства. Соодветноста на процентниот корисен век се анализира секогаш кога постојат индикации за значајни промени во користените претпоставки, како што се предвидениот технолошки развој, факторите кои влијаат на економијата во поширокото опкружување и индустријата.

4.2 Исправка на вредноста на побарувањата

Пресметката на исправка на вредноста на спорните побарувања се заснова на проценетите загуби кои потекнуваат од неможноста на купувачите да ги исполнат договорните обврски. Проценката се заснова на анализи на старосната структура на побарувањата, историските отписи, бонитетот на клиентите како и промените во условите за продажба, идентификувани по утврдувањето на соодветноста на исправката на вредноста на сомнителните побарувања. Ова ги вклучува и претпоставките за идното однесување на клиентите и резултирачките идни наплати. Раководството верува дека дополнителна исправка на вредноста, освен за резервирањата кои се веќе прикажани во финансиските извештаи, не е потребна.

4.3 Објективна вредност

Објективната вредност на финансиските инструменти, за која нема активен пазар, е одредена со примена на соодветни методи на вреднување. Друштвото го применува сопственото професионално расудување во изборот на соодветните методи и претпоставки.

Политика на Друштвото е да ги обелодени информациите за објективната вредност на тие компоненти од средствата и обврските за кои постојат котирани цени и за тие за кои објективната вредност може да биде материјално различна од евидентираната вредност. Во Република Северна Македонија не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купувањата и продажбите на побарувањата како и на другите финансиски средства и обврски, со оглед на тоа дека не постојат објавени пазарни информации. Како резултат на ова, објективната вредност не може соодветно и веродостојно да се одреди во отсуство на активен пазар. Раководството ја проценува целосната изложеност на ризици, и во случаи кога проценките за објективната вредност на средствата не се реализираат, се признава резервација. Мислење на раководството е дека, обелоденетите сметководствени вредности се валидни, во однос на тековните услови на пазарот.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

5. КОРЕКЦИЈА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ И ГОДИШНАТА СМЕТКА

Одобрените неревидирани финансиски извештаи и неревидирана годишна сметка за 2019 година од страна на раководството на Друштвото беа предадени во Централниот регистар на Република Македонија на 18 март 2020 година. Меѓутоа, врз основа на наодите и предложените корекции од страна на ревизорот, во согласност со прописите, приложените финансиски извештаи и годишната сметка се коригирани за идентификуваните ефекти во текот на ревизијата. Коригираните финансиски извештаи и годишната сметка се дополнително усвоени и предадени во Централниот регистар на Република Македонија на 27 август 2020 година.

Корекцијата на финансиските извештаи и годишната сметка на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2019 година, поднесена во Централниот регистар на Република Северна Македонија на 27 август 2020 година е прикажана подолу:

КОРЕКЦИЈА НА ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА

	2019 (претходно прикажување)	2019 (коригирано)	Разлика
Приходи од продажба	849,629	849,629	-
Останати приходи	12,529	12,529	-
Вкупно оперативни приходи	862,158	862,158	
Промена во залихите на готови производи и производство во тек	(3,383)	(3,383)	"
Потрошени материјали и сировини	(557,736)	(557,736)	-
Трошоци за вработените	(85,426)	(85,426)	-
Трошоци за амортизација	(27,922)	(27,922)	-
Останати трошоци	(142,929)	(152,971)	10,042
Вкупно оперативни трошоци	(817,396)	(827,438)	10,042
Добивка од работење	44,762	34,720	(10,042)
Финансиски приходи	287	287	-
Финансиски расходи	(11,259)	(11,259)	-
Финансиски расходи, нето	(10,972)	(10,972)	-
Добивка пред оданочување	33,790	23,748	(10,042)
Данок на добивка	(4,866)	(3,862)	(1,004)
Нето добивка за годината	28,924	19,886	(9,038)
Останата сеопфатна добивка по оданочување	-	-	-
Вкупна сеопфатна добивка за годината	28,924	19,886	(9,038)
Добивка расположлива за:			
Сопствениците на обични акции на Друштвото	28,924	19,886	(9,038)
Заработувачка по акција:			
Основна заработувачка по акција (во Денари)	103.67	71.28	(32.39)
Разводнета заработувачка по акција (во Денари)	103.67	71.28	(32.39)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

5. КОРЕКЦИЈА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ И ГОДИШНАТА СМЕТКА (продолжение)

КОРЕКЦИЈА НА ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА

	31 декември 2019 (претходно прикажување)	31 декември 2019 (коригирано)	Разлика
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Нематеријални средства	-	-	-
Недвижности, постројки и опрема	480,639	453,334	(27,305)
Вложувања во недвижности	-	27,305	27,305
Останати нетековни средства	308	308	-
	<u>480,947</u>	<u>480,947</u>	<u>-</u>
Тековни средства			
Залихи	96,084	100,434	4,350
Побарувања од купувачи	226,398	226,398	-
Останати побарувања	66,017	66,868	851
Пари и парични еквиваленти	17,006	17,006	-
	<u>405,505</u>	<u>410,706</u>	<u>5,201</u>
ВКУПНИ СРЕДСТВА	<u>886,452</u>	<u>891,653</u>	<u>5,201</u>
ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ			
Главнина			
Уплатен капитал	432,450	432,450	-
Законски резерви	15,344	15,344	-
Акумулирана загуба	(156,328)	(165,366)	(9,038)
	<u>291,466</u>	<u>282,428</u>	<u>(9,038)</u>
Нетековни обврски			
Обврски по долгорочни кредити	234,383	234,383	-
Долгорочни обврски за лизинг	3,634	3,634	-
Резервации за отпремници	3,858	3,858	-
	<u>241,875</u>	<u>241,875</u>	<u>-</u>
Тековни обврски			
Обврски кон добавувачи	302,624	317,016	14,392
Останати обврски	50,487	50,334	(153)
	<u>353,111</u>	<u>367,350</u>	<u>14,239</u>
ВКУПНО ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ	<u>886,452</u>	<u>891,653</u>	<u>5,201</u>

6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

	Во илјади денари	
	Година што завршуваат на 2019	31 декември 2018
Приходи од продажба на домашен пазар	525,568	493,726
Приходи од продажба на странски пазар	238,238	144,345
Приходи од продажба на поврзани страни	85,823	86,246
	<u>849,629</u>	<u>724,317</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

7. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	Во илјади денари Години што завршуваат на 31 декември	
	2019	2018
Приходи од наемнини	5,057	4,655
Приходи од продажба на отпад	777	661
Наплатени отпишани побарувања	523	330
Приходи од минати години	-	551
Приходи од отпис на обврски	1,191	-
Вишок на материјали	98	-
Останати приходи	4,883	2,614
	<u>12,529</u>	<u>8,811</u>

8. ПОТРОШЕНИ МАТЕРИЈАЛИ И СУРОВИНИ

	Во илјади денари Години што завршуваат на 31 декември	
	2019	2018
Потрошена хартија	483,631	429,047
Потрошена енергија, нафта, гас и гориво	29,047	22,876
Потрошени Велпап лепаци	9,903	9,323
Потрошени резервни делови	5,640	3,759
Набавна вредност на продадени добра	5,982	8,344
Отпис на ситен инвентар	120	58
Останати материјали и суровини	23,413	53,994
	<u>557,736</u>	<u>527,401</u>

9. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

	Во илјади денари Години што завршуваат на 31 декември	
	2019	2018
Бруто плати на вработените	82,506	80,743
Регрес за годишен одмор	1,463	1,423
Резервирања за отпремнини	798	1,111
Резервирања за јубилејни награди	-	573
Пресметани трошоци за јубилејни награди според актуарска пресметка	266	224
Помош во случај на болест	393	334
Останати трошоци за вработените	-	993
	<u>85,426</u>	<u>85,401</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

10. ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ

	Во илјади денари	
	Години што завршуваат на 31 декември	
	2019	2018
Транспортни услуги	47,094	36,299
Неотпишана вредност на продадени средства	179	1,919
Трошоци за агенција за привремено вработување	5,908	3,535
Трошоци за одржување и комунални услуги	10,943	10,225
Исправка на вредност на побарувања	10,327	7,566
Интелектуални услуги	15,736	8,146
Авторски права	-	4,368
Останати услуги од групација	2,262	108
Менаџерски услуги од групацијата	26,937	5,818
Трошоци за наем	4,913	4,135
Обезбедување	4,032	4,032
Службени патувања, дневници	2,409	3,386
Количински рабат	-	268
Телефонија, интернет, поштенски услуги	1,514	1,609
Репрезентација	2,319	2,407
Трошоци за осигурување	2,293	2,161
Капитална загуба на продадени средства	57	10,218
Правни, адвокатски и нотарски услуги	1,489	1,026
Данок на имот	865	961
Трошоци од интеграција	213	222
Кусоци	745	-
Банкарски услуги	1,382	1,275
Трошоци за исхрана на вработените	548	537
Трошоци од минати години	17	8,983
Останати трошоци	10,789	10,341
	152,971	129,545

Трошоците за менаџерски услуги од групацијата во износ од 26,937 илјади денари (2018: 5,818 илјади денари) се однесуваат на услуги за стратешко советување, техничка и финансиска поддршка во текот на годината. Овие трошоци содржат износ од 13,755 илјади денари за трошоци кои настанале во текот на 2018 и 2019 година, за коишто Друштвото добило документацијата во тековната година.

11. РАСХОДИ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ, НЕТО

	Во илјади денари	
	Години што завршуваат на 31 декември	
	2019	2018
Приходи од камати	-	1
Позитивни курсни разлики	272	192
Останати финансиски приходи	15	157
Финансиски приходи	287	350
Расходи за камати	(9,510)	(9,510)
Негативни курсни разлики	(1,749)	(1,589)
Финансиски расходи	(11,259)	(11,099)
Финансиски расходи, нето	(10,972)	(10,749)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

12. ДАНОК НА ДОБИВКА

Усогласувањето на данокот на добивка пресметан на добивката пред оданочување по законска стапка и ефективната даночна стапка за годините што завршуваат на 31 декември 2019 и 2018 година е како што следува:

	Во илјади денари	
	Години што завршуваат на 2019	31 декември 2018
Добивка/(Загуба) пред оданочување	23,748	(43,956)
Непризнати расходи за даночни цели	15,393	10,970
Даночна основа пред намалувања	39,141	(32,986)
Намалување за наплатени претходно исправени побарувања	(523)	-
Даночна основа	38,618	(32,986)
Данок на добивка по стапка од 10% на даночната основа	3,862	-
Ефективна даночна стапка	16.26%	-

Во 2019 и 2018 година, данокот на добивка се пресметува по законска стапка од 10% на утврдената добивка од Извештајот за сеопфатна добивка, коригирана за одредени ставки согласно законските одредби и износот на непризнаени трошоци за даночни цели.

13. ЗАРАБОТУВАЧКА/(ЗАГУБА) ПО АКЦИЈА

Заработувачката по акција е пресметана кога нето добивката за годината, која е на располагање на акционерите, се подели со пондерираниот просечен број на акциите кои биле издадени во текот на годината.

Заработувачката по акција е пресметана како што следува (нето добивка во илјади денари, основна заработувачка по акција – во денари).

	Во илјади денари	
	Години што завршуваат на 31 декември, 2019	2018
Добивка/(Загуба) за имателите на обични акции	19,886	(43,956)
Просечен пондериран број на обични акции	279,000	279,000
Основна заработувачка/(загуба) по акција (во Денари)	71.28	(157.55)
Разводната заработувачка/(загуба) по акција (во Денари)	71.28	(157.55)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019
14. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Софтвер и софтверски лиценци	Вкупно
Набавна вредност		
Состојба, 1 јануари 2018	6,918	6,918
Набавки во текот на годината	-	-
Состојба, 31 декември 2018	6,918	6,918
Состојба, 1 јануари 2019	6,918	6,918
Набавки во текот на годината	-	-
Состојба, 31 декември 2019	6,918	6,918
Исправка на вредност		
Состојба, 1 јануари 2018	6,329	6,329
Амортизација за годината	380	380
Состојба, 31 декември 2018	6,709	6,709
Состојба, 1 јануари 2019	6,709	6,709
Амортизација за годината	209	209
Состојба, 31 декември 2019	6,918	6,918
Нето сметководствена вредност		
на 31 декември 2019	-	-
на 31 декември 2018	209	209

15. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ, ОПРЕМА И ВЛОЖУВАЊЕ ВО НЕДВИЖНОСТИ

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Средства во подготовка	Вкупно недвижности, постројки и опрема	Вложувања во недвижности
Набавна вредност						
Состојба, 1 јануари 2018	19,679	347,158	405,907	7,798	780,542	-
Набавки во текот на годината	-	-	1,425	128,632	130,057	-
Пренос од средства во подготовка	-	2,142	61,837	(63,979)	-	-
Отуѓување/расходување	-	-	(11,498)	(3,680)	(15,178)	-
Состојба, 31 декември 2018	19,679	349,300	457,671	68,771	895,421	-
Состојба, 1 јануари 2019	19,679	349,300	457,671	68,771	895,421	-
Набавки во текот на годината	-	-	3,966	20,950	24,916	-
Пренос од средства во подготовка	-	-	35,559	(35,559)	-	-
Рекласификација	-	(62,475)	-	-	(62,475)	62,475
Отуѓување/расходување	-	-	(524)	-	(524)	-
Состојба, 31 декември 2019	19,679	286,825	496,672	54,162	857,338	62,475
Исправка на вредност						
Состојба, 1 јануари 2018	-	170,623	219,254	-	389,877	-
Амортизација за годината	-	8,734	15,060	-	23,794	-
Отуѓување/расходување	-	-	(1,922)	-	(1,922)	-
Состојба, 31 декември 2018	-	179,357	232,392	-	411,749	-
Состојба, 1 јануари 2019	-	179,357	232,392	-	411,749	-
Амортизација за годината	-	8,761	18,952	-	27,713	-
Рекласификација	-	(35,170)	-	-	(35,170)	35,170
Отуѓување/расходување	-	-	(288)	-	(288)	-
Состојба, 31 декември 2019	-	152,948	251,056	-	404,004	35,170
Нето сметководствена вредност						
на 31 декември 2019	19,679	133,877	245,616	54,162	453,334	27,305
на 31 декември 2018	19,679	169,943	225,279	68,771	483,672	27,305

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

15. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ, ОПРЕМА И ВЛОЖУВАЊЕ ВО НЕДВИЖНОСТИ (продолжение)

Земјиштето чија вредност изнесува 19,679 илјади денари (2018: 19,679 илјади денари), каде што се лоцирани зградите на Друштвото е сопственост на Република Северна Македонија, а Друштвото има право на негово користење. Друштвото моментално е во процес на регистрација на целокупниот имот што се води на име на Република Северна Македонија кај релевантните катастри, за да може Друштвото да се стекне со сопственост.

Градежните објекти со нето сметководствена вредност од 133,877 илјади денари на 31 декември 2019 година (2018: 169,943 илјади денари) вклучуваат градежни објекти од погонот за производство на хартија и хартиена амбалажа во износ од 41,193 илјади денари (2018: 43,832 илјади денари) кои од 1 јануари 2011 година се надвор од употреба. Дополнително, градежните објекти вклучуваат и основни средства со нето сметководствена вредност од 53,535 илјади денари (2018: 56,404 илјади денари) за кои Друштвото не поседува титулар на сопственост, туку има право на користење. Овие градежни објекти се во сопственост на Република Северна Македонија.

Нето сметководствена вредност на опремата на 31 декември 2019 година во износ од 245,616 илјади денари (2018: 225,279 илјади денари), вклучува опрема во износ од 46,264 илјади денари (2018: 71,779 илјади денари), којашто е ставена надвор од употреба.

16. ЗАЛИХИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2019	31 декември 2018
Сировини и материјали	85,388	126,851
Резервни делови	14,220	11,507
Недовршено производство	1,389	1,654
Готови производи	7,391	10,524
Ситен инвентар	2,486	4,289
	<u>110,874</u>	<u>154,825</u>
Исправка на вредност	<u>(10,440)</u>	<u>(7,871)</u>
	<u>100,434</u>	<u>146,954</u>

Движењето на исправката на вредноста на залихите е прикажана подолу:

	Во илјади денари	
	2019	31 декември 2018
Состојба на 1 јануари	7,871	6,906
Вредносно усогласување за годината	2,569	965
	<u>10,440</u>	<u>7,871</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

17. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

	31 декември 2019	Во илјади денари 31 декември 2018
Побарувања од купувачи во земјата	199,705	192,960
Побарувања од купувачи од странство	35,713	30,398
Побарувања од поврзани страни	23,130	13,674
	<u>258,548</u>	<u>237,032</u>
Намалено за исправка на сомнителни и спорни побарувања	(32,150)	(22,350)
	<u>226,398</u>	<u>214,682</u>

Движењето на исправката за сомнителни и спорни побарувања е како што следи:

	31 декември 2019	Во илјади денари 31 декември 2018
На 1 јануари	22,350	15,543
Исправка на вредност	10,327	7,566
Наплатени исправени побарувања	(523)	(330)
Траен отпис на побарувања	(4)	(429)
	<u>32,150</u>	<u>22,350</u>

18. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	31 декември 2019	Во илјади денари 31 декември 2018
Побарувања за повеќе платен ДДВ	57,158	47,996
Однапред платени трошоци	1,038	3,440
Аванси на добавувачи	5,227	1,286
Побарувања за данок на добивка	851	4,134
Побарувања за дадени депозити како гаранција	1,427	464
Побарувања од вработени	7	92
Останати побарувања	1,160	474
	<u>66,868</u>	<u>57,886</u>

19. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31 декември 2019	Во илјади денари 31 декември 2018
Пари во банка:		
- во денари	10,985	8,392
- во странска валута	5,832	9,227
Пари во благајна:		
- во денари	44	35
- во странска валута	145	126
	<u>17,006</u>	<u>17,780</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

20. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Уплатен капитал

Акционерскиот капитал на Друштвото на 31 декември 2019 и 2018 година се состои од целосно уплатени обични акции со номинална вредност од 25.56 евра по акција. Уплатениот капитал на Друштвото изнесува 432,450 илјади денари (2018: 432,450 илјади денари).

Сопственичката структура на акционерскиот капитал на Друштвото на 31 декември 2019 и 31 декември 2018 година е како што следува:

	Број на акции		Во %	
	31 декември 2019	2018	31 декември 2019	2018
DS Smith Packaging South East GmBH	226,853	226,853	81.31%	81.31%
Останати малцински акционери	52,147	52,147	18.69%	18.69%
	<u>279,000</u>	<u>279,000</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>

Законска резерва

Во согласност со локалната законска регулатива, Друштвото е обврзано секоја година да издвојува задолжителна резерва, која се формира по пат на зафаќање на 5% од нето добивката. Издвојувањето се врши додека резервата не достигне износ кој е еднаков на една десеттина од основната главнина. До достигнување на законскиот минимум оваа резерва може да се користи само за покривање на загуба.

21. РЕЗЕРВАЦИИ ЗА ОТПРЕМНИНИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2019	31 декември 2018
Отпремнини при заминување во пензија	2,443	3,084
Јубилејни награди на вработени	1,415	1,977
	<u>3,858</u>	<u>5,061</u>

Движењето на резервирањата за пензии и јубилејни награди е како што следи:

	Отпремнини при заминување во пензија	Јубилејни награди на вработени	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2018	1,973	1,726	3,699
Расход во текот на годината	1,111	573	1,684
Исплатени во текот на периодот	-	(322)	(322)
Состојба на 31 декември 2018	<u>3,084</u>	<u>1,977</u>	<u>5,061</u>
Состојба на 1 јануари 2019	3,084	1,977	5,061
Расход во текот на годината	798	-	-
Исплатени во текот на периодот	<u>(1,439)</u>	<u>(562)</u>	<u>(1,203)</u>
Состојба на 31 декември 2019	<u>2,443</u>	<u>1,415</u>	<u>3,858</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

22. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2019	31 декември 2018
Обврски кон добавувачи во земјата	37,523	57,433
Обврски кон добавувачи од странство	38,288	81,031
Обврски кон поврзани субјекти	241,205	237,402
	<u>317,016</u>	<u>375,866</u>

23. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2019	31 декември 2018
Обврски за камати по кредити	28,517	19,014
Обврски спрема вработени	6,652	7,110
Обврски за дивиденди кон фондот за ПИОМ	4,612	4,612
Пресметани трошоци за кои нема пристигнато документи	7,366	5,114
Обврски за бонуси на менаџментот	2,872	1,880
Останати обврски	315	406
	<u>50,334</u>	<u>38,136</u>

24. ОБВРСКИ ПО КРЕДИТИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2019	31 декември 2018
Поврзани страни		
DS Smith Packaging South East GMBH Австрија, во вкупен износ од 2,442,000 евра, со каматна стапка 3-м. EURIBOR+4% и рок на доспевање до 30 април 2022 година	150,147	150,171
DS Smith Packaging South East GMBH Австрија, во вкупен износ од 1,020,000 евра, со каматна стапка 3-м. EURIBOR+4% и рок на доспевање до 30 април 2022 година	62,716	62,725
DS Smith Packaging South East GMBH Австрија, во вкупен износ од 150,000 евра, со каматна стапка 3-м. EURIBOR+4% и рок на доспевање до 30 април 2022 година	9,223	9,224
DS Smith Packaging South East GMBH Австрија, во вкупен износ од 200,000 евра, со каматна стапка 3-м. EURIBOR+4% и рок на доспевање до 30 април 2022 година	12,297	12,299
	<u>234,383</u>	<u>234,419</u>

Кредитите во вкупен износ од 234,383 илјади денари заклучно со 31 декември 2019 година (2018: 234,419 илјади денари) во целост се однесуваат на необезбедени кредити земени од поврзани страни.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

25. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ ЗА ФИНАНСИСКИ ЛИЗИНГ

Долгорочните обврски за финансиски лизинг во износ од 3,634 илјади денари се однесуваат на обврски кон SCANIA CREDIT AB за набавка на камион во износ од 88,900 евра, од кои 13,335 евра се платени авансно, а останатиот износ од 75,565 евра, зголемен за каматата, ќе биде исплатен на 60 еднакви месечни рати во износ од 1,359 евра, со годишна каматна стапка од 3.04%.

	Минимални плаќања за лизинг		Во илјади денари Сегашна вредност на минимални плаќања за лизинг	
	31 декември 2019	31 декември 2018	31 декември 2019	31 декември 2018
Доспева за плаќање:				
- до 1 година	1,003	1,003	929	929
- од 1 до 5 години	2,926	4,012	2,705	3,718
	<u>3,929</u>	<u>5,015</u>	<u>3,634</u>	<u>4,647</u>
Намалено за идните финансиски расходи за камата	<u>(295)</u>	<u>(368)</u>		
Сегашна вредност на минимални плаќања за лизинг	<u>3,634</u>	<u>4,647</u>		
<i>Презентирано во финансиските извештаи како:</i>				
Тековен дел на обврски за финансиски лизинг	-	-		
Долгорочни обврски за финансиски лизинг	<u>3,634</u>	<u>5,467</u>		
	<u>3,634</u>	<u>5,467</u>		

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

26. ОБЕЛОДЕНУВАЊА ЗА ПОВРЗАНИ СТРАНИ

Друштвото има трансакции со поврзаните страни кои што се дел од ДС СМИТХ Групацијата, вклучувајќи продажби на готови производи, материјали и полупроизводи, набавки на опрема, примени позајмици и останати трансакции. Друштвото стапува во трансакции со горенаведените поврзани страни врз основа на меѓусебно договорени услови.

Меѓусебните трансакции за годината што завршува на 31 декември 2019 и 2018 година се следни:

	Во илјади денари	
	31 декември 2019	31 декември 2018
Продажби на:		
DS Smith Bulgaria SA Pazardzik – Бугарија	64,639	54,253
DS Smith Packaging doo - Крушевац Србија	19,518	31,929
DS Smith Cretan Hellas S.A.	308	-
DS Smith Hellas S.A.	1,358	-
DS Smith PLC London – Велика Британија	-	19
DS Smith P Marketing NV Гент Белгија	-	45
	85,823	86,246
Набавки и расходи од:		
DS Smith Belisce Doo - Хрватска	71,576	159,807
DS Smith Bulgaria SA Pazardzik – Бугарија	72,542	86,580
DS Smith Packaging doo – Крушевац Србија	3,830	11,775
DS Smith Packaging South East GMBH	16,778	7,871
DS SMITH GROUP IT	6,716	7,451
DS Smith P Marketing NV, Гент Белгија	10,052	4,590
DS Smith Hellas S.A.	70	-
DS Smith Packaging Italia S.P.A	1,537	-
DS Smith Packaging Чешка	979	24,817
DS Smith Paper Kaisersberg S.A.S.	-	1,813
DS Smith Paper Zarnesti SRL	127,512	27,081
DS Smith PLC London – Велика Британија	10,778	8,070
DS Smith Paper Aschaffenburg	424	-
DS Smith Полска Spolka Z O.O.	-	7,584
	322,794	347,439
Трошоци за камата:		
DS Smith Packaging South East GMBH	9,508	9,508
	9,508	9,508
Побарувања од:		
DS Smith Bulgaria SA Pazardzik Бугарија	6,572	5,705
DS Smith Packaging doo - Крушевац Србија	14,856	7,155
DS Smith PLC London – Велика Британија	711	711
DS Smith P Marketing NV Гент Белгија	83	84
DS Smith Cretan Hellas S.A.	307	-
DS Smith Hellas S.A.	601	-
DS Smith Papir Limited (GBCE)	-	19
	23,130	13,674

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

26. ОБЕЛОДЕНУВАЊА ЗА ПОВРЗАНИ СТРАНИ (продолжение)

	Во илјади денари	
	31 декември 2019	31 декември 2018
Обврски кон:		
DS Smith Belisce Doo Хрватска	36,508	84,063
DS Smith Bulgaria SA Pazardzik Бугарија	22,329	42,050
DS Smith Packaging South East GMBH	31,965	15,196
DS SMITH GROUP IT	18,813	12,097
DS Smith P Marketing NV Гент Белгија	17,714	7,664
DS Smith PLC London – Велика Британија	18,848	8,070
DS Smith Packaging doo Крушевац Србија	3,178	5,969
DS Smith Paper Zarnesti SRL	68,996	21,501
DS Smith Packaging Чешка	13,146	24,815
DS Smith Packaging Романија SRL	1,660	6,580
DS Smith Полска Spolka Z O.O.	6,087	7,584
DS Smith Paper Aschaffenburg	424	-
DS Smith Packaging Italia S.P.A	1,537	-
DS Smith Paper Kayzersberg S.A.S.	-	1,813
	<u>241,205</u>	<u>237,402</u>
Обврски по кредити кон:		
DS Smith Packaging South East GMBH	234,383	234,419
	<u>234,383</u>	<u>234,419</u>
Обврски за камати по кредити кон:		
DS Smith Packaging South East GMBH	28,517	19,014
	<u>28,517</u>	<u>19,014</u>

Вкупните исплати за клучниот раководен кадар на Друштвото изнесуваат илјади 15,771 денари (2018: 16,826 илјади денари).

27. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

27.1 Управување со ризикот на капиталот

Друштвото управува со капиталот како би се обезбедило дека ќе биде во состојба да продолжи да работи според принципот на континуитет и во исто време да го максимизира приносот на сопствениците преку оптимизацијата на односот помеѓу обврските и капиталот.

Структурата на капиталот на Друштвото се состои од обврски, кои ги вклучуваат кредитите обелоденети во Белешката 24, пари и парични еквиваленти во белешка 19 и главнина која се состои од уплатен капитал, законски резерви и акумулирана загуба, како што е обелоденето во белешка 20.

27.2 Показател на задолженост

Раководството ја анализира структурата на капиталот на годишна основа. Како дел од оваа анализа, раководството го зема во предвид трошокот на капиталот и ризиците поврзани со секоја одделна класа на капиталот.

Показателот на задолженост на крајот на годината е како што следи:

	Во илјади денари	
	31 декември 2019	31 декември 2018
Кредити	234,383	234,419
Долгорочни обврски за лизинг	3,634	5,467
Пари и парични еквиваленти	(17,008)	(17,780)
Нето долг	<u>221,011</u>	<u>222,106</u>
Вкупна главнина	<u>282,428</u>	<u>262,542</u>
Нето показател на задолженост	<u>0.78</u>	<u>0.85</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

27. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

27.3 Категории на финансиски инструменти

	Во илјади денари	
	31 декември 2019	31 декември 2018
Финансиски средства		
Побарувања од купувачи	226,398	214,682
Пари и парични еквиваленти	17,006	17,780
	<u>243,404</u>	<u>232,462</u>
Финансиски обврски		
Обврски по кредити	234,383	234,419
Обврски кон добавувачи	317,016	375,866
Обврски за камата по кредити	28,517	19,014
Долгорочни обврски за лизинг	3,634	5,467
	<u>583,550</u>	<u>634,766</u>

27.4 Цели на управување со финансиските ризици

Финансиските ризици го вклучуваат пазарниот ризик (девизен ризик и каматен ризик), кредитен ризик и ликвидносен ризик. Финансиските ризици се следат на временска основа и се избегнуваат првенствено преку намалувањето на изложеноста на Друштвото на овие ризици. Друштвото не користи специјални финансиски инструменти за да ги избегне овие ризици, бидејќи таквите инструменти не се во широка употреба во Република Северна Македонија.

27.5 Пазарен ризик

Во текот на своето работење Друштвото е изложено првенствено на финансиските ризици од промена на курсот на странските валути и промена на каматните стапки (види подолу). Изложеноста на пазарниот ризик се следи преку анализата на сензитивноста. Немаше промена во изложеноста на Друштвото на пазарните ризици или начинот на кој Друштвото управува или го мери ризикот.

27.6 Управување со девизниот ризик

Друштвото врши трансакции деноминирани во странски валути заради набавка на материјали, стоки и опрема, продажба на своите производи, обезбедување кредити и давање позајмици. Друштвото не користи посебни финансиски инструменти за да ги намали овие ризици, бидејќи таквите инструменти не се применуваат во Република Северна Македонија. Според тоа, Друштвото е изложено на потенцијален ризик од можните флуктуации на курсевите на странските валути и нема средства со кои би го намалила истиот.

Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странска валута е како што следува:

	СРЕДСТВА		Во илјади денари ОБВРСКИ	
	31 декември 2019	31 декември 2018	31 декември 2019	31 декември 2018
ЕУР	<u>64,735</u>	<u>53,343</u>	<u>546,027</u>	<u>577,333</u>

Анализа на сензитивноста на странски валути

Друштвото е изложено на еврото. Следната табела детално ја прикажува анализата на сензитивноста на Друштвото на 10% зголемување и намалување на вредноста на денарот во споредба со оваа валута. Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странски валути на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот на странската валута за 10%. Негативниот износ подолу означува намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку денарот ја намали својата вредност во однос на еврото за 10%. За зголемување на вредноста на денарот во однос на еврото за 10%, ефектот врз добивката или останатиот капитал би бил еднаков, но со обратен предзнак.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

27. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

27.6 Управување со девизниот ризик (продолжение)

Анализа на сензитивноста на странски валути (продолжение)

	Намалување за 10%	
	Во илјади денари	
	2019	2018
Загуба	(48,129)	(52,399)

Сензитивноста на Друштвото на странска валута не е значително променета во споредба со претходната година.

27.7 Управување со каматниот ризик

Друштвото е изложено на каматниот ризик преку кредитите со променлива каматна стапка. Изложеноста на ризик од каматни стапки ја вклучува веројатноста дека вредноста на кредитите на Друштвото ќе флукутираат поради промените на пазарните каматни стапки. Во отсуство на активен пазар Друштвото не користи финансиски хеџинг инструменти за намалување на изложеноста на влијанието од каматни стапки.

Сметководствената вредност на финансиските средства и финансиските обврски на крајот на годината е како што следува:

	Во илјади денари	
	31 декември 2019	31 декември 2018
Финансиски средства		
<i>Некаматносни :</i>		
Побарувања од купувачи	226,398	214,682
Пари и парични еквиваленти	17,006	17,780
	<u>243,404</u>	<u>232,462</u>
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни :</i>		
Обврски спрема добавувачи	317,016	375,866
Обврски за камата по кредити	28,517	19,014
	<u>345,533</u>	<u>394,880</u>
<i>Променлива каматна стапка:</i>		
Обврски по кредити	234,383	234,419
	<u>234,383</u>	<u>234,419</u>
<i>Фиксна каматна стапка:</i>		
Долгорочни обврски за лизинг	3,634	5,467
	<u>3,634</u>	<u>5,467</u>
	<u>583,550</u>	<u>634,766</u>

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

Анализата на сензитивноста е одредена врз основа на изложеноста на Друштвото на промена на каматните стапки на финансиските инструменти на крајот на периодот за известување. За финансиските инструменти со варијабилни каматни стапки, анализата е изготвена под претпоставка дека износите на крајот на годината биле непроменети во текот на целата година. При приготвувањето на анализата на сензитивноста на промените на каматните стапки, користено е зголемување или намалување на каматните стапки за 2 процентни поени, што претставува разумна процена на раководството за можните промени на каматните стапки.

Доколку каматните стапки би биле повисоки, односно пониски, за 2 процентни поени, а сите други варијабилни непроменети, добивката на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2019 би била поголема, односно помала за 4,688 илјади денари (2018: 4,688 илјади денари). Осетливоста на Друштвото на ризикот од промена на каматните стапки не е променета за годината која завршува на 31 декември 2019 година како резултат на постојаното ниво на позајмици.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

27. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

27.8 Управување со кредитниот ризик

Кредитниот ризик се однесува на ризикот од неисполнување на договорените обврски од страна на деловните партнери, што би резултирало во финансиски загуби за Друштвото. Побарувањата на Друштвото не се обезбедени со било какви меници, гаранции или друг вид на колатерал.

Структурата на побарувањата од купувачите на 31 декември 2019 година е како што следи:

	Бруто изложеност	Исправка на вредноста	Во илјади денари Нето изложеност
Недоспеани побарувања	154,939	-	154,939
Доспеани, но неисправени побарувања	71,459	-	71,459
Доспеани и исправени побарувања	32,150	(32,150)	-
	<u>258,548</u>	<u>(32,150)</u>	<u>226,398</u>

Структурата на побарувањата од купувачите на 31 декември 2018 година е како што следи:

	Бруто изложеност	Исправка на вредност	Во илјади денари Нето изложеност
Недоспеани побарувања	142,371	-	142,371
Доспеани но неисправени побарувања	72,311	-	72,311
Доспеани и исправени побарувања	22,350	(22,350)	-
	<u>237,032</u>	<u>(22,350)</u>	<u>214,682</u>

Недоспеани побарувања

Недоспеаните побарувања во износ од 154,939 илјади денари (2018: 142,371 илјади денари) во целост се однесуваат на побарувања по основ на продажби во текот на месец септември, октомври, ноември и декември 2019 година. Овие побарувања достасуваат за наплата од 30 до 120 дена по датумот на фактурирањето.

Доспеани, но неисправени побарувања

Старосната структура на доспеаните, но неисправени побарувања за годините што завршуваат на 31 декември 2019 и 2018 година е како што следи:

	31 декември 2019	Во илјади денари 31 декември 2018
До 30 дена	38,852	28,578
Од 31 до 90 дена	18,666	19,968
Од 91 до 180 дена	7,352	9,259
Од 181 до 360 дена	6,589	7,217
Над 360 дена	-	7,289
	<u>71,459</u>	<u>72,311</u>

Просечниот период за наплата на побарувањата од купувачите изнесува 95 дена (2018: 124 дена).

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

27. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

27.9 Ликвидносен ризик

Табели за ликвидносен и каматносен ризик

Следните табели детално ја прикажуваат преостанатата договорна доспеаност на финансиските обврски. Табелите се изготвени врз основа на недисконтираните парични текови на финансиските обврски.

	Просечна пондер. ефектив. каматна стапка	Во илјади денари 31 декември 2019					
		До 1 месец	Од 1-3 месеци	Од 3 месеци до 1 година	Од 1-5 години	Над 5 години	Вкупно
		Некаматносни	0.00%	317,016	-	-	-
Со фиксна каматна стапка	3.04%	9	28	74	3,818	-	3,929
Со променлива каматна стапка	4.00%	781	2,344	6,250	3,125	-	12,500
		<u>317,806</u>	<u>2,372</u>	<u>6,324</u>	<u>6,943</u>	-	<u>333,445</u>

	Просечна пондер. ефектив. каматна стапка	Во илјади денари 31 декември 2018					
		До 1 месец	Од 1-3 месеци	Од 3 месеци до 1 година	Од 1-5 години	Над 5 години	Вкупно
		Некаматносни	0.00%	375,866	-	-	-
Со фиксна каматна стапка	3.04%	84	167	752	4,012	-	5,015
Со променлива каматна стапка	4.00%	781	2,344	6,251	237,545	-	246,921
		<u>376,731</u>	<u>2,511</u>	<u>7,003</u>	<u>241,557</u>	-	<u>627,802</u>

Просечниот период на плаќање на обврските кон добавувачите изнесува 222 дена (2018: 196 дена).

27.10 Објективна вредност на финансиските инструменти

Објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски е одредена на следниот начин:

- Објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски со стандардни услови, со кои се тргува на активните ликвидни пазари, се одредува врз основа на котираните пазарни цени;
- Објективната вредност на останатите финансиски средства и обврски (со исклучок на деривативните инструменти) се одредува во согласност со општо прифатените модели на вреднување кои се базираат на анализа на готовинските текови, со користење на цени од објавените тековни пазарни трансакции и понудени цени од деловните партнери за слични инструменти.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

27. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

27.10 Објективна вредност на финансиските инструменти (продолжение)

Сметководствена вредност во споредба со објективната вредност

Следната табела ја прикажува сметководствената вредност на финансиските средства и финансиските обврски во однос на нивната објективна вредност на 31 декември 2019 и 2018 година:

	31 декември 2019		Во илјади денари 31 декември 2018	
	Сметковод. вредност	Објективна вредност	Сметковод. вредност	Објективна вредност
Финансиски средства				
Побарувања од купувачи и останати побарувања	226,398	226,398	214,682	214,682
Пари и парични еквиваленти	17,006	17,006	17,780	17,780
	<u>243,404</u>	<u>243,404</u>	<u>232,462</u>	<u>232,462</u>
Финансиски обврски				
Обврски по кредити	234,383	234,383	234,419	234,419
Обврски кон добавувачи	317,016	317,016	375,866	375,866
Обврски за камати по кредити	28,517	28,517	19,014	19,014
Долгорочни обврски за лизинг	3,634	3,634	5,467	5,467
	<u>583,550</u>	<u>583,550</u>	<u>634,766</u>	<u>634,766</u>

Претпоставки користени при одредувањето на објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски.

Со оглед на фактот дека не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купувањата и продажбите на финансиските средства и обврски, како и со оглед на тоа дека не постојат објавени пазарни информации, за целите на обелоденувањата поврзани со објективната вредност на финансиските средства и обврски, Друштвото ја користеше техниката на анализа на дисконтираните готовински текови. При ваквата техника на вреднување се користат каматните стапки за финансиски инструменти со слични карактеристики, со цел да се добијат релевантни проценки на цените од тековните пазарни трансакции. Земајќи ја предвид краткорочноста на побарувањата од купувачите и обврските спрема добавувачите не постои значајно отстапување на нивната сметководствена вредност во однос на нивната објективна вредност.

28. ДАНОЧЕН РИЗИК

Во Република Северна Македонија тековно во сила се неколку даночни закони кои се воведени од страна на Министерството за финансии на Република Северна Македонија. Овие даноци вклучуваат: данок на додадена вредност, данок на добивка, персонален данок на доход и останати даноци. Освен тоа, регулативите кои се однесуваат на овие даноци не беа на сила подолг период, спротивно на соодветната легислатива во развиените пазарни економии. Дополнително, регулативите кои ја дефинираат имплементацијата на овие закони, често се нејасни или воопшто не постојат. Постојат спротивставени мислења, во однос на правното толкување на регулативата помеѓу различни министерства и државни организации. На тој начин се креираат неизвесности, како и правни конфликти. Даночните биланси, вклучувајќи ги и сите останати полиња на даночна регулатива (како што се увозните царини), можат да бидат предмет на преглед и контрола од неколку соодветни даночни власти, кои можат да проценат значајни казни и пенали.

Толкувањето на даночната легислатива од страна на даночните власти, применета врз трансакциите и активностите на Друштвото, може да не коинцидира со толкувањата на Раководството. Како резултат на тоа, трансакциите можат да бидат оспорени од даночните власти и од Друштвото може да биде побарано да плати дополнителни даноци, пенали и камати кои можат да бидат значајни. Документацијата на Друштвото останува отворена за контрола од страна на даночните и царинските власти, за период од пет години. Ова практично значи дека даночните власти можат да одредат плаќање на дополнителни обврски во период од пет години од настанувањето на даночната обврска. Горенаведените објаснувања создаваат даночни ризици во Република Северна Македонија, кои се суштински позначајни од оние кои се вообичаени во земјите со повеќе развиени даночни системи.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

29. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

Друштвото има дадени гаранции кон трети лица кои служат за навремено плаќање на обврските во купен износ од 5,300 илјади денари (2018: 5,000 илјади денари) издадени од една домашна банка.

30. НАСТАНИ ПО ПЕРИОДОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

Ефекти од епидемијата Ковид-19

Брзото ширење на вирусот Ковид-19 и неговите економски ефекти во Република Северна Македонија и на глобално ниво, може да резултира во преиспитување на претпоставките и проценките, што би можело да има ефект на материјално прилагодување на сегашната вредност на средствата и обврските во текот на следната деловна година. Во оваа фаза, раководството не е во состојба со сигурност да го процени ефектот, бидејќи нови настани се случуваат на дневна основа.

Друштвото ги следи сите вонредни мерки и услови во државата, макроекономските показатели, утврдените мерки и глобалните случувања. Врз основа на спроведените анализи според тековните случувања, Друштвото утврди дека во моментот не се очекуваат дополнителни тешкотии во работењето поврзани со ликвидност и сервисирањето на обврските спрема добавувачите како резултат на влијанието на вирусот Ковид-19.

Долгорочно гледано, можни се последици на обемот на продажбите, паричните текови и профитабилноста. Без разлика на тоа, на датумот на издавање на финансиските извештаи Друштвото ги исполнува своите обврски во рокот на доспевање и продолжува да го применува принципот на континуитет како сметководствена претпоставка за подготовка на финансиските извештаи. Способноста на Друштвото да продолжи да работи врз основа на принципот на континуитет зависи од добивањето на континуирана финансиска поддршка од страна на мнозинскиот акционер, DS Smith Packaging South East GmbH Австрија, којшто во Писмо за поддршка се обврза да обезбеди финансиска поддршка на Друштвото во период од 12 месеци од датумот на извештајот за финансиската состојба.

Освен наведеното, по завршувањето на периодот на известување, нема други настани кои бараат корекција или дополнителни обелоденувања во финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019 година.

31. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Официјалните девизни курсеви користени при искажувањето на билансните позиции деноминирани во странска валута, на 31 декември 2019 и 2018 година се следните:

	<u>31 декември 2019</u>	<u>31 декември 2018</u>
ЕУР	61.4856	61.4950

ПРИЛОГ 1 – ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

ДС Смитх
10 03-2637
03.07 20

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО
НА ДС СМИТХ АД СКОПЈЕ
ЗА 2019 ГОДИНА

Содржина:

1. ДС СМИТХ АД СКОПЈЕ – ПРОФИЛ	3
2. ОРГАНИЗАЦИСКА И УПРАВУВАЧКА СТРУКТУРА	4
3. ВИЗИЈА И МИСИЈА	5
4. МАКРОЕКОНОМСКИ ИНДИКАТОРИ	6
5. СТРУКТУРА НА КАПИТАЛОТ	6
6. ИЗВОРИ НА СРЕДСТВА	7
7. ЗНАЧАЈНИ КОРПОРАТИВНИ АКТИВНОСТИ ВО 2018 ГОДИНА	7
8. ЦЕЛИ ЗА 2020 ГОДИНА	7
9. ПОЛИТИКА ЗА КВАЛИТЕТ	8
10. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК	8
11. КЛУЧНИ ИНДИКАТОРИ ЗА РАБОТЕЊЕТО	10

- I. Остварено производство во Амбалажа и Сервис Хартија*
- II. Финансиски индикатори за Амбалажа и Сервис Хартија*
- III. Учество на пазарот и анализа на асортиман за Амбалажа и Сервис Хартија*
- IV. Остварен финансиски резултат*
- V. Значајни инвестиции во 2019 година*
- VI. Зделки со заинтересирани страни*
- VII. Кредитна задолженост*
- VIII. Надоместоци на менаџмент тим*

I. ДС СМИТХ АД СКОПЈЕ – ПРОФИЛ

Акционерското друштво ДС СМИТХ АД Скопје (поранешна Комуна АД Скопје), е основано во 1947 година, и е најстар и водечки капацитет со долгогодишна традиција во областа за производство на хартија и амбалажа во Република Македонија. Во 2019 година одбележува 72 години од своето постоење.

Залочна како скромен колектив, со 300 тони годишен производ, но преку постојани трансформации во периодот на повеќе од седум децениски развој Друштвото прерасна во државен и регионален лидер.

Од Јуни 2000 година Комуна АД е составен дел од концернот "Valkarton" од Република Словенија, со превземање на мнозинскиот пакет акции од 53,53%.

Во процесот на глобализација и организирање на пазарите, од Април 2002 година доминантен сопственик на Valkarton со 98,6%, станува компанијата "Belišće" од Хрватска, а со тоа и на Комуна АД Скопје. Членството во оваа групација значеше чекор напред кон поквалитетно работење, нова технологија, трансфер на знаење и искуства, пристап до странските пазари.

Во Мај 2010 година мултинационалната компанија Duropack со седиште во Виена, Австрија, го откупи мнозинскиот дел од акциите на групацијата "Belišće", со што и Комуна АД Скопје стана дел од оваа групација ориентирана кон производство на хартија и амбалажа. Од Јуни 2012 година Комуна АД Скопје се ребрендираше во Дуропацк АД Скопје.

Во 2015 год. DS Smith Packaging South East се стекнаа со 226.183 обични акции кои претставуваа учество од 81,06% од акциите со право на глас.

Работата на Друштвото во 2019 година работеше во две деловни единици – профитни центри:

- Производство на картонски плочи и картонска амбалажа (широк асортиман на плочи, кутии и земјоделски гајби); и
- Откуп, складирање и управување со стара хартија.

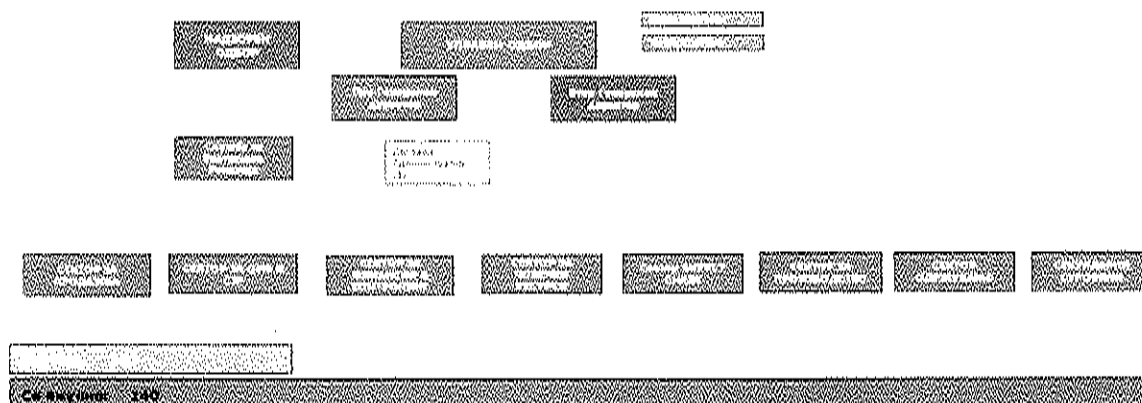
Со континуирана примена на политики и постапки во работењето во согласност со домашни и меѓународни стандарди, принципи и најдобри практики, Друштвото се стреми да се развие во високопрофитабилен произведен капацитет на долг рок, со меѓународна

препознатливост, признато како водечко независно Акционерско друштво што работи на територијата на Република Северна Македонија и со еднаков третман на сите купувачи нудејќи им универзален асортиман на внимателно одбрани квалитетни производи.

II. ОРГАНИЗАЦИСКА И УПРАВУВАЧКА СТРУКТУРА

ДС СМИТХ АД Скопје има транспарентна хиерархиска структура што јасно го определува нивото на одговорности и овластувања, како и линиите на контрола и проверки при секојдневното извршување на задачите. Односите помеѓу различните носители на управување и раководење (Собрание на Акционери, Управен Одбор и Надзорен Одбор) се утврдени со Статутот на компанијата. Со компанијата се управува преку статутарно утврдени органи со права и обврски во согласност на Законот за трговските друштва.

Шема на организациона поставеност:

Надзорен одбор:

Жан Лиенхардт - Претседател

Золт Фекете – Член

Мариа Концепсион Ортуњо Сиерра – Член

Џоел Марије Ле Гоффик – Независен член

Јонче Јачев – Независен член

Управен одбор:

Олгица Блажева – Претседател

Зоран Трнавац – Член

Дарко Калчев – Член

Овластени лица:

Олгица Блажева – Прв Генерален Директор

Зоран Трнавац – Втор Генерален Директор

Прокуристи:

Љуба Томова – Директор на QMS / СIP

III. ВИЗИЈА И МИСИЈА

Мисија

Нашата мисија е производство на брановиден картон и амбалажни кутии и собирање на рециклирана хартија во амбиент кој се темели на долгогодишно знаење и искуство на вработените, нудејќи им партнерство и иновативни решенија на своите купувачи, на нашите сопственици долгорочен раст и континуиран профит, а на нашата заедница допринос во заштитата на животната средина.

Визија

Нашата развојна политика е да ја задржиме лидерската позиција на македонскиот пазар како и да го зголемиме својот удел во соседството, кое нешто може да го направиме со:

- Купувачите со кои создаваме партнерски односи исполнувајќи ги нивните барања, настапувајќи искрено и со почит.
- Развој на производите нудејќи иновативни решенија со задоволувачки квалитет.
- Со изградба на флексибилна организација и лесно прилагодлива кон исполнувањата на барањата на купувачите, а безбедна и сигурна за нашите вработени.
- Мотивација, едукација, континуирано подобрување и ориентирање кон тимско работење на вработените се наши алатки во постигнувањето на целта.
- Постојано ќе делуваме на намалување на трошоците и природните ресурси.
- Ќе работиме одговорно се со цел обезбедување на одржливиот развој на компанијата, заедницата и државата.

IV. МАКРОЕКОНОМСКИ ИНДИКАТОРИ

Економскиот амбиент во Република Северна Македонија во текот на 2019 година го карактеризираат следните макроекономски показатели:

- Индексот на индустриското производство во периодот јануари-декември 2019 година во однос на истиот период 2018 година изнесува 103,7 (во 2018 во однос на 2017 = 105.4).
- Просечната стапка на инфлација во 2019 година изнесува 0,8 % и е пониска во споредба со растот од 2018 година од 1,5 %.

Во текот на 2019 година ДС СМИТХ АД Скопје работеше согласно Деловната политика за 2019 година и стратешките насоки. Во текот на годината, со промена на економските услови во кои работеше Друштвото, соодветно се прилагодуваа тековните активности и финансиската политика на Друштвото.

V. СТРУКТУРА НА КАПИТАЛОТ

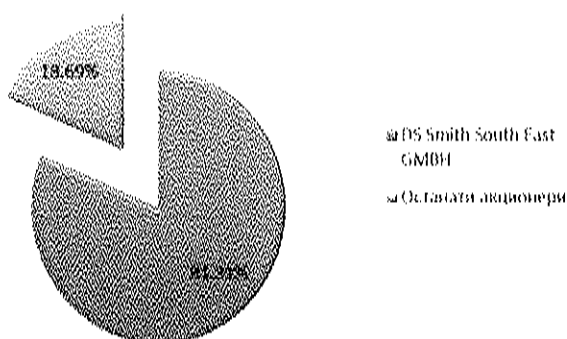
Основната главница на Друштвото од 7.131.240 € е поделена на 279.000 обични акции.

Номиналната вредност на една акција изнесува 25,56 €.

Пазарната вредност на акцијата на 31.12.2019 година изнесуваше 6,50 € (31.12.2018 година исто 6,50 €).

Структурата на сопственичките односи во капиталот на Друштвото е следна:

- 81,31% обични акции од вкупниот број на акции поседува DS Smith Packaging South East
- 18,69% од акциите се во сопственост на посигни акционери, како физички, така и правни лица.

VI. ИЗВОРИ НА СРЕДСТВА

ДС СМИТХ АД Скопје, во 2019 година во своето работење се финансира од сопствени извори на средства и состојбата за обврските по основ на кредити во износ од 3.812.000 € е непроменета во однос на 2018 година.

VII. ЗНАЧАЈНИ КОРПОРАТИВНИ АКТИВНОСТИ ВО 2019 ГОДИНА

- Во изминатата година ДС Смитх АД Скопје успешно се сертифицираше по следните стандарди:
 - Quality Management System ISO 9001: 2015
 - Environmental Management System ISO 14001: 2015
 - Occupational Health and Safety BS OHSAS 18001: 2007
 - FSC Chain of Custody Certification standard.
- Отпочнато со имплементација на стандарди од групацијата:
 1. Workplace transport,
 2. Control of contractors,
 3. Safety committee.
- Надградување на премотувач за производство на двослојна лепенка во производствениот погон по најнови безбедносни препораки од групацијата.
- Инсталирање на лепилица Jagenberg.
- Континуирана соработка со Училиштата и Универзитетите во Република Северна Македонија, со што се одржува епитетот на Општествено одговорна компанија.
- При крајот на 2019 година, ДС Смитх АД Скопје успешно инсталираше две значајни машини за автоматизација:
 1. Автоматско излагање на inline машината Emba со што беше заменето рачното редување на кутиите со автоматско.
 2. Автоматизација на едната од машините Bobst 1575, односно инсталирање на автоматски влез со што беше заменета рачната работа и се зголеми продуктивноста на истата.
 3. Континуирано инвестирање/надградба на corrugator-от, контрола на мост, Е и Б бран, електрособа.

VIII. ЦЕЛИ ЗА 2020 ГОДИНА

- Континуирано усовршување, оптимизирање и прилагодување на организацијата на работењето, усогласување со пазарните потреби и услови, стратешки цели и задачи;
- Нова динамична и флексибилна организациона поставеност во согласност со политиките и стандардите на ДС СМИТХ;
- Максимизирање на профитабилноста на работењето со преземање прифатливи ризици со искористување на постоечката технологија;
- Одржување на вредноста на капиталот и нејзино зголемување;
- Зацврстување на ДС СМИТХ АД Скопје како водечки капацитет во дејноста во Република Северна Македонија;
- Понуда на различни видови квалитетна и еколошка амбалажа согласно техничко-технолошките капацитети на компанијата;
- Менаџмент на човечки ресурси што ќе обезбеди повисок квалитет на услуги;
- Продолжување на процесот на обука и ангажирање во секојдневното работење на млади кадри.
- Транзиција на Occupational Health and Safety BS OHSAS 18001: 2007 во ISO 45001: 2018
- Имплементирање на Energy Management System ISO 50001: 2018
- Инсталирање на нова котлара со цел на заштеда на енергија како и намалување на емисија на штетни гасови во атмосферата,
- Инсталирање на заштитна опрема на машини во производниот погон согласно напатствија од нов стандард од групација,
- Инсталирање на улагач на машината Бобст во производствениот погон,
- Инсталирање на автоматско редување на палети со готов производ на машината Ёмба,
- Инсталирање на сплајсери на машината за производство на брановиден картон.

IX. ПОЛИТИКА ЗА КВАЛИТЕТ

Компанијата ДС СМИТХ АД Скопје, се темели на долгогодишно искуство и знаење на вработените кои со својата флексибилност и лесна прилагодливост создаваат иновативни производи со квалитет кој ќе ги исполни очекувањата на нашите купувачи. Производите и процесите континуирано ги следиме, мериме и подобруваме.

Приоритетна цел на ДС СМИТХ АД Скопје е насоченост и посветеност кон **купувачите** и исполнување на барањата и потребите на купувачите со што ќе се зголеми нивното задоволство и долгогодишна соработка.

Нашите вработени се ориентирани кон тимска работа и се високо компетентни за значењето на нивните активности во исполнување на целите за квалитет. Нашите вработени се мотивирани и желни да учат, за што се наградувани со разни видови на признанија. Одговорното работење ќе придонесе, да се зголеми задоволството на вработените.

Добавувачите ги избираме на основа на нивните способности да ги исполнат нашите барања, а ќе набавуваме само од проверени добавувачи, земајќи ги во предвид заедничките интереси и политиката на ниво на групација.

Со својата работа ќе придонесеме за создавање на додадена вредност, добивка за **сопственикот и акционерите**.

Градиме **здрава и безбедна работна средина** за нашите вработени, посетители и соработници со доследна примена на законската регулатива, поставувајќи цели кои ги следиме и ја мериме нивната ефикасност, идентификувајќи ги сите ризици кои можат да имаат влијание на работната средина.

Заштита на животната средина ја спроведуваме со идентификација на сите аспекти кои имаат или можат да имаат влијание на животната средина, нивно следење и превентивно делување во спречување на загадувањето, контролирано постапување со отпадот, доследна примена на законската регулатива и намалување на потрошувачката на природни ресурси.

Политиката за интегриран систем се однесува на системот за квалитет, системот за безбедност и здравје при работа, системот за животна средина кои имаат фундаментално значење за ефикасно и ефективно работење за задоволување на барањата на купувачите, вработените, добавувачите, акционерите и државата.

Х. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК

Во своето работење Друштвото е изложено на повеќе видови на финансиски ризици како што се пазарен ризик (ризик од промена на девизните курсеви, пазарните вредности и цените), кредитен ризик, ризик од неликвидност и каматен ризик. Пристапот на Друштвото во управување со финансиски ризик е насочено кон проценка на непредвидливоста на финансискиот пазар и настојува да изнајде начин за навремено минимизирање на потенцијалните негативни ефекти. Управувањето со ризикот го врши Секторот за финансии и контролинг, а врз основа на политиките одобрени од Управниот Одбор.

Пазарен ризик

а) Ризик од промена на девизниот курс

Друштвото е вклучено во меѓународни трансакции и е изложено на ризик од промена на девизните курсеви, како резултат на изложеност на домашната валута во однос на различните странски валути.

За да се намали изложеноста на девизниот ризик, Друштвото спроведува политика со која се настојува да се обезбедат доволно девизни средства на девизните сметки во банките, со цел истите да бидат искористени за плаќање на тековните обврски спрема странските добавувачи во моментот на нивното доспевање.

б) Ризик од промена на цените

Друштвото е изложено на ризик од промена на пазарната вредност на вложувањата расположливи за продажба. Друштвото не е изложено на ризик од промена на цената на готовите производи.

Кредитен ризик

Друштвото нема значајна концентрација на кредитен ризик. Воспоставените политики и процедури овозможуваат продажба на купувачи со соодветна кредитна историја. Побарувањата од купувачите се состојат од голем број на салда. На тој начин, управувањето со кредитниот ризик вклучува политика на разумно намалување и дисперзија на концентрацијата на побарувањата во портфолиото на клиентите.

Ризик од неликвидност

Ризикот од неликвидност се управува преку обезбедување на доволни количества на готовина, можност за обезбедување на средства за кредитирање на операциите на Друштвото.

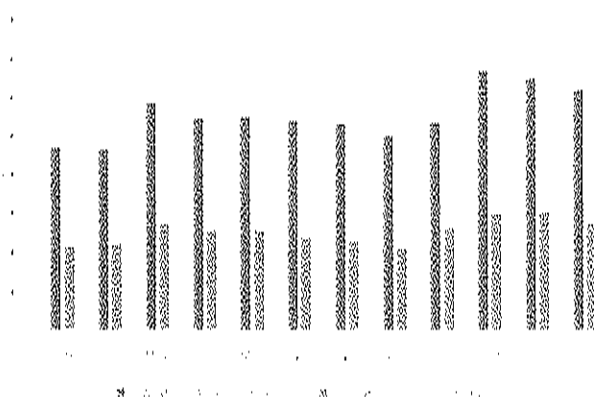
Каматен ризик

Друштвото не поседува значајни финансиски средства кои би обезбедиле принос на камати, така што готовинскиот тек на Друштвото не е под влијание на промените на пазарните каматни стапки. Друштвото е изложено на каматен ризик за долгорочните и краткорочните кредити. Друштвото нема посебна политика за намалување на каматниот ризик, и истиот го регулира во директни преговори со банките.

XI. КЛУЧНИ ИНДИКАТОРИ ЗА РАБОТЕЊЕТО

I. Остварено производство во Амбалажа и Сервис Хартија

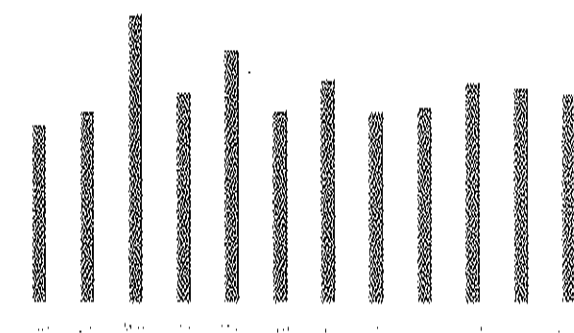
- Амбалажа

	јан	фев	мар	апр	мај	јун	јул	авг	сеп	окт	ное	дек	Вкупно 2019
Производство 000'm ²	2,367	2,343	2,937	2,738	2,767	2,716	2,678	2,524	2,700	3,355	3,260	3,110	33,495
Производство 000'kg	1,103	1,119	1,394	1,290	1,288	1,212	1,168	1,075	1,338	1,526	1,538	1,403	15,455

- Сервис Хартија

Извоз на стара хартија во тони

	јан	фев	мар	апр	мај	јун	јул	авг	сеп	окт	ное	дек	Вкупно 2019
Извоз на стара хартија во тони	1,165	1,254	1,878	1,374	1,649	1,257	1,457	1,242	1,282	1,433	1,405	1,359	16,755

ДС СМИТХ АД СКОПЈЕ

Годишен Извештај за работењето на ДС Смитх АД Скопје за 2019 година

II. Финансиски индикатори за Амбалажа и Сервис Хартија

	Амбалажа Во ЕУР	Сервис Хартија Во ЕУР	Вкупно Во ЕУР
Приходи од работењето	12.217.395	1.801.445	14.018.840
Приходи од продажба	12.128.842	1.781.273	13.910.115
Останати приходи	86.208	20.172	106.380
Залихи на ГП и недовршено производство на почеток на годината	173.493	-	173.493
Залихи на ГП и недовршено производство на крајот на годината	118.477	-	118.477
Капитализирано сопствено производство и услуги	2.345	-	2.345
Расходи од работењето	(11.360.094)	(2.045.514)	(13.405.608)
Трошоци за суровини и други материјали	(7.686.353)	(1.308.530)	(8.994.883)
Набавна вредност на продадени материјали, резервни делови, ситен инвентар и автогуми	(97.255)	-	(97.255)
Услуги со карактер на материјални трошоци	(779.537)	(406.495)	(1.186.032)
Останати трошоци од работењето	(942.704)	(59.644)	(1.002.347)
Трошоци за вработени	(1.209.921)	(235.178)	(1.445.099)
Амортизација на нематеријални и материјални средства	(418.622)	(35.419)	(454.042)
Вредносно усогласување (обезвреднување на тековни средства	(204.608)	20	(204.588)
Останати расходи од работењето	(21.095)	(267)	(21.362)
Финансиски приходи	4.654	-	4.654
Финансиски расходи	(176.734)	-	(176.734)
Добивка пред оданочување	630.205	(244.068)	386.137
Данок од добивка	(62.794)	-	(62.794)
Нето добивка по оданочување	567.411	(244.068)	323.343

III. Учество на пазарот и анализа на асортиман за Амбалажа и Сервис Хартија

- Амбалажа

	2019				2018			
	'000 €	%	'000 m ²	%	'000 €	%	'000 m ²	%
Домашен пазар	7,938	68%	21,741	66%	7,328	77%	20,085	77%
Извоз	3,673	32%	11,205	34%	2,187	23%	6,011	23%
Вкупно	11,611	100%	32,946	100%	9,515	100%	26,096	100%

	2019				2018			
	'000 €	%	'000 m ²	%	'000 €	%	'000 m ²	%
Кутии	8,218	71%	21,239	64%	7,190	76%	18,375	70%
Плочи	3,393	29%	11,707	36%	2,325	24%	7,721	30%
Вкупно	11,611	100%	32,946	100%	9,515	100%	26,096	100%

- Сервис Хартија

Откуп на стара хартија	2019			2018		
	Тони	'000 MKD	%	Тони	'000 MKD	%
Правни лица	12,820	50,728	67%	11,782	51,337	66%
Физички лица	4,143	15,429	22%	4,082	16,977	23%
Матична Фирма	2,015	5,173	10%	1,707	5,699	10%
Книжни кутии	125	-	1%	147	-	1%
Вкупно	19,103	71,330	100%	17,718	74,013	100%

Продажба на балирана хартија	2019			2018		
	Тони	'000 MKD	%	Тони	'000 MKD	%
ДС СМИТХ Бугарија	12,416	68,359	65%	8,441	54,415	48%
Фабрика Хартија Белград	3,705	26,388	19%	4,683	36,971	26%
Умка ДОО Белград	634	4,839	3%	330	2,519	2%
Домашни купувачи	2,381	13,634	13%	4,301	27,296	24%
Вкупно	19,136	113,220	100%	17,755	121,201	100%

IV. Остварен финансиски резултат

Друштвото во 2019 година оствари нето добивка од 323.343 €. Распределбата на остварената нето добивка се усвојува на Собранието на Акционери.

V. Значајни инвестиции во 2019 година

Инвестиција	Вредност во '000 ЕУР
Надградба на Велпап машината	317
Бобст	111
Балирка за Сервис хартија	14
Вертикална платформа	13
Вкупно	455

VI. Зделки со заинтересирани страни

Продажба на производи и услуги на доленаведените поврзани лица	Вредност '000 ЕУР	Основ
DS SMITH BULGARIA SA	1.051,01	Продажба на балирана хартија
DS SMITH PACKAGING DOO KRUSEVAC	317,30	Продажба на готов производ
DS SMITH HELLAS SA	52,81	Продажба на ролни хартија
DS SMITH CRETAN HELLAS SA	5,00	Продажба на основни средства
Купување на производи и услуги од доленаведените поврзани лица	Вредност '000 ЕУР	Основ
DS SMITH BULGARIA SA	1.179,54	Набавка на хартија
DS SMITH PACKAGING DOO KRUSEVAC	62,28	Набавка на хартија, плочи и готов производ
DS SMITH P MARKETING NV	163,41	Услуги за маркетинг, истражување на клиенти, софтверска апликација Work/Pay
DS SMITH PLC	175,29	Менаџмент услуги и интелектуална сопственост
DS SMITH BELISCE CROATIA	1.163,84	Набавка на хартија
DS SMITH PACKAGING CZECH REPUBLIC	16,00	Набавка на основни средства
DS SMITH PAPER ZRNESTI R L BRACOV	2.073,37	Набавка на хартија
DS SMITH PACKAGING SOUTH EAST GMBH	154,52	Камати по основ на кредити
DS SMITH PACKAGING SOUTH EAST GMBH	272,81	Менаџерски и консултантски услуги
DS SMITH GROUP IT	109,20	Трошоци за ИТ услуги
DS SMITH HELLAS SA	1,13	Набавка на хартија
DS SMITH PACKAGING ITALIA SPA VIMERCATE	25,00	Набавка на хартија
DS SMITH PAPER ASCHAFFENBURG	6,90	Набавка на хартија

ДС СМИТХ АД СКОПЈЕ

Годишен Извештај за работењето на ДС Смитх АД Скопје за 2019 година

VII. Кредитна задолженост

ДС СМИТХ АД Скопје во 2019 година има коефициент на задолженост од 65,53 % (во 2018 година 70,20%).

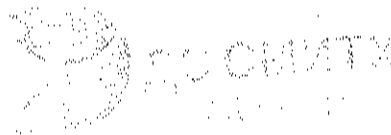
VIII. Надоместоци на менаџмент тим

Заклучно со 31.12.2019 година, по основ на надомест за вработување за менаџмент тимот се исплатени вкупно 15.771.118 МКД (заклучно со 31.12.2018 година, 16.826.361 МКД) . По основ на надоместоци за членство во Управен и Надзорен одбор, во 2019 година не се исплатувани надоместоци.

Претседател на Управен одбор на ДС СМИТХ АД Скопје

Олгица Блажева

ПРИЛОГ 2 - ГОДИШНА СМЕТКА

Назив на субјектот:
 ДС СМНТХ АД СКОПЈЕ
 Ул. 1632 бр. 1, Скопје-Гези Баба
 ЕДБ: 4930946311246

Биланс на успехот во периодот од 01.01 до 31.12.2019 год.

Ред.бр.	Позиција	Ознака на АОП	Број за белешка	Износ		
				Тековна година	Претходна година	
1	2	3	4	5	5	
		a		c	c	
1.	II. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (201+203+206)	201		852,158,650.00	733,127,912.00	
2.	Приходи од продажба	202		855,472,087.00	729,530,896.00	
3.	Останати приходи	203		6,542,364.00	3,464,418.00	
4.	Промена на вредноста на залиха на готови произведени и надворешно производство					
4.a.	Залихи на готови производи и надворешно производство на почетокот на годината	204		30,669,839.00	10,483,931.00	
4.b.	Залихи на готови производи и надворешно производство на крајот на годината	205		7,286,357.00	10,569,895.00	
5.	Користувачки сопствени приходи/доходи и услуги	206		144,599.00	32,598.00	
6.	III. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	207		824,444,668.00	766,172,721.00	
7.	Расходи за сировини и други материјали	208		553,185,289.00	528,621,261.00	
8.	Заработна вредност на производните стоки	209			239,507.00	
9.	Пазарска вредност на продајните материјали, резервни делови, ситен инвентар, виблаци и автогуми	210		5,881,165.00	8,304,241.00	
10.	Услуги со карактер на материјални трошоци	211		72,940,968.00	59,953,718.00	
11.	Останати трошоци од работењето	212		61,644,365.00	33,365,674.00	
12.	Расходи за вработени (214+215+216+217)	213		88,875,589.00	90,324,771.00	
12.a.	Плати и надоместување на плата (нето)	214		53,758,837.00	52,387,229.00	
12.b.	Трошоци за даноци на плата и надоместување на плата	215		5,167,883.00	4,732,308.00	
12.c.	Трошоци од задолжително социјално осигурување	216		22,587,203.00	23,823,838.00	
12.g.	Останати трошоци за вработените	217		7,359,696.00	9,580,205.00	
13.	Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	218		27,923,356.00	24,175,858.00	
14.	Средствено усогласување (обезвредување) на нетеквни средства	219				
15.	Средствено усогласување (обезвредување) на теквните средства	220		12,581,171.00	8,775,112.00	
16.	Резервирани за трошоци и ризици	221				
17.	Останати расходи од работењето	222		1,313,785.00	21,634,779.00	
18.	IV. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ (224+225+230+231+232+233)	223		286,238.00	348,451.00	

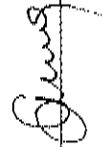
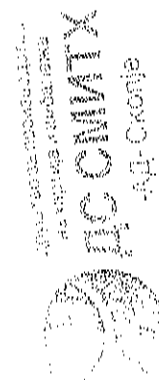
19.	Финансови приходи од основ со поврзани друштва (235+226+237+238)	234		
19 а.	Приходи од вложувања во лицензни друштва	235		
19 б.	Приходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	236		
19 в.	Приходи по основ на курсни разлики од работење со поврзани друштва	237		
19 г.	Остаток финансиски приходи од работење со поврзани друштва	238		579.00
20.	Приходи од вложувања во лицензни друштва	239		
21.	Приходи по основ на камати од работење со лицензни друштва	240		
22.	Приходи по основ на курсни разлики од работење со лицензни друштва	241	271,517.00	193,056.00
23.	Неквалифицирани добивки (приходи) од финансиски средства	242		
24.	Остаток финансиски приходи	243	14,711.00	156,056.00
25	ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	234	10,869,111.00	31,445,677.00
26.	Финансови расходи од основ со поврзани друштва (236+237+238)	235		
26 а.	Расходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	236	9,507,763.00	9,507,763.00
26 б.	Расходи по основ на курсни разлики од работење со поврзани друштва	237	9,507,763.00	9,507,763.00
26 в.	Остаток финансиски расходи од поврзани друштва	238		
27.	Расходи по основ на камати од работење со лицензни друштва	239	2,463.00	2,632.00
28.	Расходи по основ на курсни разлики од работење со лицензни друштва	240	1,358,886.00	1,588,587.00
29.	Неквалифицирани загуба (расходи) од финансиски средства	241		
30.	Вредносен уопштување на финансиски средства и вложувања	242		
31.	Остаток финансиски расходи	243		347,286.00
32.	Удел во добивката на придружителите друштва	244		
33.	Удел во загуба на придружителите друштва	245		
34.	Добивка од редовното работење (251+223+244+245+205+207+234+245)	246	23,747,417.00	
35.	Загуба од редовното работење (204+205+207+234+245+203+223+244)	247		43,955,887.00
36.	Нето добивка од привремено работење	248		
37.	Нето загуба од привремено работење	249		
38.	Добивка пред оданочување (246+248) или (246-249)	250	23,747,417.00	
39.	Загуба пред оданочување (247+249) или (247-248)	251	0.00	43,955,887.00
40.	Данок на добивка	252	3,661,811.00	0.00
41.	Одложени даночни приходи	253		
42.	Одложени даночни расходи	254		
43.	НЕТО ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (250,252+253,254)	255	19,885,606.00	0.00
44.	НЕТО ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (251-252-253-254)	256		43,955,887.00
45.	Променен број на работници во основа на часован работен во пресметковен период (во абсолютен износ)	257		
46.	Број на месеци на работење (во абсолютен износ)	258	133	133
47.	ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ПЕРИОД	259	12	12
47 а.	Добивка која ни припаѓа на матичното друштво	260		
47 б.	Добивка која ни припаѓа на непролирирано учество	261		
47 в.	Загуба која се однесува на имателите на акции на матичното друштво	262		
47 г.	Загуба која се однесува на непролирирано учество	263		
48.	ЗАРБАТОУВАЧНИКА ПО АКЦИЈА	264		
48 а.	Вкупна основна заработувачка по акција	265		
48 б.	Вкупна разделна заработувачка по акција	266		
48 в.	Основна заработувачка по акција од прикрито работење	267		
48 г.	Разделна заработувачка по акција од прикрито работење	268		

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА

1.	Добивка за годината	269	19,885,605.00	0.00
2.	Загуба за годината	270		
3.	Останата сеопфатна добивка (273+275+277+278+281+283)- (274+276+278+280+282+284)	271		
4.	Останата сеопфатна загуба (274+276+278+280+282+284)- (273+275+277+279+281+283)	272		
5.	Добивка или променувачка од пренесување од странско работење	273		
6.	Загуби или променувачка од пренесување од странско работење	274		
7.	Добивки од повторно мерење на финансиски средства расположливи за продажба	275		
8.	Загуби од повторно мерење на финансиски средства расположливи за продажба	276		
9.	Ефективен дел од добивка од харџинг инструментите за хемирање на парични текови	277		
10.	Ефективен дел од загуби од харџинг инструментите за хемирање на парични текови	278		
11.	Добивки на ревалоризационите резерви за нетргован средства (+)	279		
12.	Променли на ревалоризационите резерви за нетргован средства (-)	280		
13.	Амурски добивки на дефинирани планови за користи на вработените	281		
14.	Амурски загуби на дефинирани планови за користи на вработените	282		
15.	Удел во останата сеопфатна добивка на придружни друштва (само за потреби на консолидација)	283		
16.	Удел во останата сеопфатна загуба на придружни друштва (само за потреби на консолидација)	284		
17.	Данок на добивка на компаниите на останата сеопфатна добивка	285		
18.	Нето останата сеопфатна добивка (271-285)	286		
19.	Нето останата сеопфатна загуба (285-271) или (272-285)	287		
20.	Вкупна сеопфатна добивка за годината (289+286) или (289-270)	288	19,885,605.00	0.00
20 а.	Сеопфатна добивка која им припада на мажоритарното учество	289		
20 б.	Сеопфатна добивка која припада на неконзорцијаното учество	290		
21.	Вкупна сеопфатна загуба за годината (270+287) или (270-286) или (287-288)	291		
21 а.	Сеопфатна загуба која им припада на мажоритарното учество	292		
21 б.	Сеопфатна загуба која припада на неконзорцијаното учество	293		

Скопје, 27.08.2020 година

Ратис
 Генерален Директор
 Служба Биланса

Назив на субјектот:
 ДС СМИТХ АД СКОПЈЕ
 Ул. 1632 бр. 1, Скопје-Гази Баба
 ЕДБ 4030996111246

Биланс на состојбата на ден 31.12.2019 год.

Позиција	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
			Претходна година	
			Тековна година	4
1	2	3	4	4
	a		c	c
АКТИВА: А. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	001		480.947.245	484.166.705
И. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (003+004+005+006+007+008)	002		0	209.131
Издатоци за развој	003			
Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	004			209.131
Гудвил	005			
Аванси за набавка на нематеријални средства	006			
Нематеријални средства во подготовка	007			
Останати нематеријални средства	008			
II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	009		453.334.564	483.669.574
Недвижности (011+012)	010		153.557.666	189.623.405
Земјиште	011		19.679.388	19.679.388
Градежни објекти	012		133.878.278	169.944.017
Постројки и опрема	013		231.891.166	215.757.777
Транспортни средства	014		6.353.783	2.796.736
Алат, постонски и канцелариски инвентар и мебел	015		7.369.948	6.708.733
Биолошки средства	016			
Аванси за набавка на материјални средства	017			
Материјални средства во подготовка	018		54.162.001	68.782.923
Останати материјални средства	019		27.304.681	
III. ВЛОЖУВАЊА ВО НЕДВИЖНОСТИ	020			
IV. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (022+023+024+025+026+030)	021		308.000	308.000
Вложувања во подружници	022			
Вложувања во придружени друштва и учества во заеднички вложувања	023		308.000	308.000
Побарувања по дадени долгорочни заеми на поврзани друштва	024			
Побарувања по дадени долгорочни заеми	025			
Вложувања во долгорочни хартии од вредност (027+028+029)	026			
Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	027			

Вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба	028			
Вложувања во хартии од вредност според објективната вредност преку добивката или загубата	029			
Останати долгорочни финансиски средства	030			
V. ДОЛГОРОЧНИ ПОБАНУВАЊА (032+033+034)	031			
Побанувања од поврзани друштва	032			
Побанувања од купувачи	033			
Останати долгорочни побанувања	034			
VI. ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	035			
Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	036	409,669,186		433,864,948
I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	037	100,434,265		146,954,651
Залихи на суровина и материјали	038	81,163,434		124,759,405
Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	039	12,102,397		11,507,656
Залихи на недовршени производи и полупроизводи	040	1,389,582		1,653,957
Залихи на готови производи	041	5,775,227		9,016,183
Залихи на трговски стоки	042	3,625		17,750
Залихи на билансни средства	043			
II. СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТУГУВАЊЕ НАМЕНЕТИ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА)	044			
III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАНУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	045	290,801,252		268,666,259
Побанувања од поврзани друштва	046	23,144,986		13,673,905
Побанувања од купувачи	047	184,918,380		184,364,964
Побанувања за дадени аванси на добавувачи	048	23,577,264		17,927,389
Побанувања од државата по основ на раног, придонес, царина, акцизи и за останати давачки кон државата (претплати)	049	58,237,002		52,129,859
Побанувања од работодачите	050	7,180		91,414
Останати краткорочни побанувања	051	916,440		476,738
IV. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (053+056+057+058)	052			
Вложувања во хартии од вредност (054+055)	053			
Вложувања кои се чуваат до доспевање	054			
Вложувања според објективната вредност преку добивката и загубата	055			
Побанувања по дадени заеми од поврзани друштва	056			
Побанувања по дадени заеми	057			
Останати краткорочни финансиски средства	058			
V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	059	18,433,669		18,244,038
Парични средства	060	17,006,454		17,779,912
Парични еквиваленти	061	1,427,215		464,126
VI. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	062	1,037,544		3,439,469
ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	063	831,653,975		921,481,122
V. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	064			

ПАСИВА : А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)		065			282,427,934	262,542,329
I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА		066			432,450,000	432,450,000
II. ПРЕМИИ НА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ		067				
III. СОПСТВЕНИ АКЦИИ (-)		068				
IV. ЗАПИСАН, НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ (-)		069				
V. РЕВАЛОРИЗАЦИСКА РЕЗЕРВА И РАЗЛИКИ ОД ВРЕДНУВАЊЕ НА КОМПОНЕНТИ НА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА		070				
VI. РЕЗЕРВИ (072+073+074)		071		15,344,317	15,344,317	
Законски резерви		072		15,344,317	15,344,317	
Статутарни резерви		073				
Останати резерви		074				
VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА		075				
VIII. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА (-)		076		185,251,989	141,296,101	
IX. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА		077		19,865,606		
X. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА		078		0	43,955,887	
XI. ГЛАВНИНА НА СОПСТВЕНИЦИТЕ НА МАТИЧНОТО ДРУШТВО		079				
XII. НЕКОНТРОЛИРАНО УЧЕСТВО		080				
Б. ОБВРСКИ (082+085+095)		081		585,076,239	646,893,976	
I. ДОЛГОРОЧНИ РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И ТРОШОЦИ (083+084)		082		0	0	
Резервирања за пензии, отпремнини и слични обврски кон вработените		083				
Останати долгорочни резервирања за ризици и трошоци		084				
II. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 086 до 093)		085		238,016,627	239,886,290	
Обврски спрема поврзани друштва		086				
Обврски спрема добавувачи		087		3,633,520	5,467,360	
Обврски за аванси, депозити и каузии		088				
Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва		089		234,383,107	234,418,940	
Обврски по заеми и кредити		090				
Обврски во хартии од вредност		091				
Останати финансиски обврски		092				
Останати долгорочни обврски		093				
III. ОДПОЖЕНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ		094				
IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до 108)		095		347,068,612	407,007,686	
Обврски спрема поврзани друштва		096		259,812,446	256,666,866	
Обврски спрема добавувачи		097		75,654,050	138,195,426	
Обврски за аванси, депозити и каузии		098		328,614	422,315	
Обврски за даноци и придонеси на плата и на надомести на плата		099				
Обврски кон вработените		100		6,649,565	7,110,304	
Тековни даночни обврски		101		1,531	369	
Краткорочни резервирања за физички и трошоци		102				
Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва		103				

Обврски по заеми и кредити	104			
Обврски по хартии од вредност	105			
Обврски по основ на учество во резултатот	106		4,612,408	4,612,408
Останати финансиски обврски	107			
Останати долгорочни обврски	108			
V. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ ВО ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	109		24,150,802	12,054,817
VI. ОБВРСКИ ПО ОСНОВ НА НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТУГУВАЊЕ) КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	110			
ВКУПНО ПАСИВА :	111		891,653,975	921,491,122
(065+081+094+109+110)				
V. ВОЗМЕЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА-ПАСИВА	112		0	0.00

Скопје, 27.08.2020 година

Потпис
 Генерален Директор
 Олгица Блажева

